RO

DOCUMENT PRACTIC

MĂRCI CONTRARE ORDINII PUBLICE SAU BUNELOR MORAVURI

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova

AGEPI

Notă din partea oficiului de proprietate intelectuală:

Acest document practic a fost elaborat în conformitate cu Comunicarea comună care rezultă din Practica comună în domeniul mărcilor, elaborată de Rețeaua Uniunii Europene de Proprietate Intelectuală (EUIPN) și are ca scop să ofere o interpretare a conceptelor de ordine publică și de bune moravuri, clarificând relația și diferențele dintre aceste două concepte. În plus, acesta stabilește criterii comune pentru a evalua dacă un semn este contrar ordinii publice și/sau bunelor moravuri și oferă exemple ilustrative de criterii și grupuri de semne identificate.
Acest document practic, adoptat la nivel național, este făcut public cu scopul de a spori transparența, securitatea juridică și predictibilitatea, atât în beneficiul examinatorilor, cât și al utilizatorilor.

1 CONTEXT

Această practică oferă o interpretare a conceptelor de ordine publică și de bune moravuri, clarificând relația și diferențele dintre aceste două concepte. În plus, documentul stabilește criterii comune pentru a evalua dacă un semn este contrar ordinii publice și/sau bunelor moravuri și oferă exemple ilustrative de criterii și grupuri de semne identificate.

Această practică este făcută publică prin intermediul prezentului document practic , cu scopul de a spori transparența, securitatea juridică și predictibilitatea, atât în beneficiul examinatorilor, cât și al utilizatorilor.

Documentul practic oferă un set de principii privind modul de evaluare a ordinii publice și a bunelor moravuri în cererile de înregistrare a mărcilor. Aspectele specifice care intră în domeniul de aplicare al practicii și cele care rămân în afara acestuia sunt detaliate în secțiunea 1.3. precum și în tabelul cu considerațiile generale care trebuie avute în vedere la citirea documentului.
Un rezumat al acestor considerații generale este prezentat în cele ce urmează:

- Toate cererile ar trebui evaluate **de la caz la caz**, luând în considerare nivelul obișnuit de sensibilitate și toleranță al publicului relevant din jurisdicția, precum și toate circumstanțele specifice Republicii Moldova și cazului particular.

- Dacă un semn este contrar **atât ordinii publice, cât și bunelor moravuri**, se vor aplica criteriile specifice fiecărui aspect.

- **Libertatea de exprimare trebuie luată în considerare**. Cu toate acestea, prezenta practică comună nu analizează modul în care ar trebui efectuată evaluarea. Apendicele privind sursele juridice referitoare la libertatea de exprimare este disponibil doar în scop informativ.

- Evaluarea motivului prevăzut la art 7 alin.(1) lit. f) din Legea 38/2008 privind protecția mărcilor (în continuare - Legea nr. 38/2008), care corespunde prevederilor articolului 4 alineatul (1) litera (f) din Directiva privind mărcile poate avea un element **subiectiv**. Prin urmare, aplicarea acestui articol de către examinatori ar trebui să fie însoțită, dacă este posibil, de o expunere obiectivă a motivelor, bazată pe surse independente și demne de încredere, care să susțină deciziile în urma examinării.

- **Exemplele** oferite în documentul practic sunt prezentate numai în scopul evaluării motivului prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 . Faptul că unele dintre ele ar fi acceptabile în temeiul acestei dispoziții nu înseamnă că nu ar putea fi refuzate pe baza altor motive de respingere. Toate exemplele sunt în limba engleză și se va presupune că vor fi înțelese așa cum le-ar înțelege un vorbitor nativ de limba engleză.

În plus, se subliniază că exemplele din document sunt prezentate doar în scop ilustrativ. Acestea ar trebui să fie înțelese ca demonstrând aplicabilitatea anumitor principii ale documentului practic atunci când sunt aplicate în raport cu un public relevant cu un anumit nivel de sensibilitate și toleranță, și nu ca impunând concluzii cu privire la ceea ce este contrar ordinii publice sau bunelor moravuri la nivel național. Acestea ar trebui să fie întotdeauna luate în considerare în legătură cu grupul în cauză și cu principiul la care se face referire, ținând cont de considerentele generale menționate mai sus.

2 PRACTICA

Textul care urmează prezintă pe scurt principalele mesaje și afirmații cuprinse în principiile practicii comune.

PRINCIPIILE PRACTICII

INTERPRETAREA

Interpretarea conceptelor de ordine publică şi de bune moravuri

Prima secțiune a practicii prezintă interpretarea conceptelor de ordine publică și de bune moravuri.

Ordinea publică poate fi înțeleasă ca *un set de norme, principii și valori fundamentale ale societății din Republica Moldova recunoscute la un moment dat. Aceasta include, în special, valorile universale ale Republicii Moldova și Uniunii Europene, cum ar fi demnitatea umană, libertatea, egalitatea și solidaritatea, precum și principiile democrației și statului de drept, astfel cum sunt proclamate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Conținutul său ar trebui să poată fi confirmat de surse demne de încredere și obiective.* Pentru orientări suplimentare, această subsecțiune conține liste neexhaustive cu: (1) subiecte care intră în domeniul de aplicare al normelor fundamentale; (2) principii și valori fundamentale ale Republicii Moldova și (3) exemple de surse demne de încredere și obiective cu ajutorul cărora ar trebui să poată fi confirmate normele, principiile și valorile fundamentale care formează ordinea publică a Republicii Moldova.

Bunele moravuri se referă la *valorile și standardele morale fundamentale acceptate de o societate din Republica Moldova la un moment dat.* Subsecțiunea explică faptul că identificarea unor astfel de valori și standarde necesită cel puțin o evaluare empirică a ceea ce societatea respectivă (publicul în cauză) consideră, la un moment dat, ca fiind norme de conduită acceptabile. Sunt evidențiate standardele și valorile morale religioase, culturale și sociale.

EVALUAREA SEMNELOR CONTRARE ORDINII PUBLICE ȘI/SAU BUNELOR MORAVURI

Scenarii potențiale. Data relevantă pentru evaluare. Criterii şi factori

Această secțiune stabilește reguli generale pentru evaluarea semnelor care contravin ordinii publice și/sau bunelor moravuri.

Prima subsecțiune acoperă posibilele scenarii în care semnele vor fi, în principiu, considerate contrare ordinii publice sau bunelor moravuri. Aceasta face o distincție între noțiunile de moralitate și prost-gust, precizând că nu este suficient ca semnul în cauză să fie considerat de prost-gust pentru a intra sub incidența art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 .

A doua subsecțiune oferă orientări cu privire la momentul relevant în care se stabilește dacă un semn este contrar ordinii publice și/sau bunelor moravuri, care, în principiu, trebuie să se bazeze pe ordinea publică în vigoare și/sau pe valorile și standardele morale fundamentale acceptate la momentul depunerii cererii de înregistrare a mărcii.

Ultima subsecțiune precizează că, în vreme ce evaluarea caracterului contrar ordinii publice al unui semn se bazează pe criterii obiective, examinarea caracterului contrar bunelor moravuri al aceluiași semn se bazează pe valori subiective care trebuie aplicate cât mai obiectiv posibil. De asemenea, se descriu criteriile și factorii care trebuie luați în considerare în cadrul evaluării.

(1) Evaluarea semnului în sine. Această parte se axează pe evaluarea înțelesului (înțelesurilor) semnului în sine, fără a lua în considerare produsele și/sau serviciile pentru care s-a depus cererea. Sunt furnizate principii și orientări privind: identificarea și analiza posibilelor semnificații ale semnului,

evaluarea elementelor verbale și/sau figurative suplimentare care ar putea influența înțelesul semnului, ortografierea diferită sau variația neobișnuită a sintaxei și transformarea sensului semnului.

(2) Evaluarea relației dintre produse și servicii și semn/publicul relevant. Această parte explică faptul că în cadrul evaluării trebuie să fie luată în considerare percepția unui semn de către publicul relevant și, în acest scop, trebuie analizate produsele și serviciile pentru care se solicită înregistrarea mărcii, deoarece servesc la identificarea atât a publicului relevant, cât și a percepției acestuia asupra semnului. Apoi se furnizează informații cu privire la principiile-cheie legate de publicul relevant și de percepția acestuia, inclusiv unele elemente care pot avea impact.

(3) Pentru ordinea publică – determinarea surselor demne de încredere și obiective pe baza cărora poate fi descrisă ordinea publică.

(4) Pentru bunele moravuri – identificarea valorilor și standardelor morale fundamentale aplicabile.

Sunt incluse exemple ilustrative, care sunt prezentate doar în scopul evaluării motivului prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 .

SUPRAPUNEREA DINTRE ORDINEA PUBLICĂ ȘI BUNELE MORAVURI

Această secțiune abordează suprapunerea dintre ordinea publică și bunele moravuri, respectiv cazurile în care se poate formula o obiecție pe baza ambelor concepte. În plus, se identifică unele scenarii în care înregistrarea unui semn ar putea fi considerată contrară atât ordinii publice, cât și bunelor moravuri, și anume, semnele legate de: drepturile omului; substanțe ilegale, care vizează grupurile vulnerabile; religie; și activități/organizații infracționale. În aceste scenarii, sunt evidențiate normele, principiile și valorile fundamentale relevante ale Republicii Moldova și ale UE sau ale statelor membre, în contextul ordinii publice, precum și valorile și standardele morale fundamentale ale oricărei societăți din Republica Moldova și din UE, în contextul bunelor moravuri.

LIBERTATEA DE EXPRIMARE

Această secțiune stabilește, în conformitate cu jurisprudența UE, că trebuie luată în considerare libertatea de exprimare atunci când se analizează dacă un semn este contrar astfel cum se prevede la art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008. Se arată că impactul acestui principiu asupra evaluării motivului prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 nu este, în prezent, stabilit în legislația privind mărcile a Republicii Moldova. Se face trimitere la apendice pentru informații suplimentare privind „sursele juridice potențial relevante” pentru aplicarea articolului 10 din Convenția europeană a drepturilor omului (CEDO) și a articolului 11 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

SEMNE CARE AR PUTEA INTRA SUB INCIDENȚA ART. 7 ALIN. (1) LIT. f) DIN LEGEA Nr. 38/2008

Semne care includ/sunt legate de (1) substanțe ilicite; (2) riscuri pentru siguranța publică; (3) un aspect religios sau sacru; (4) elemente vulgare (injurii, gesturi ofensatoare etc.); (5) obscenitate, sexualitate și aluzii indecente; (6) semne denigratoare sau de calomniere a unui anumit grup; (7) activități infracționale, crime împotriva umanității, regimuri, organizații și mișcări rasiste, totalitare și extremiste; (8) evenimente tragice bine-cunoscute; (9) personalități istorice, simboluri

naționale/ UE și/sau personalități foarte respectate.

Pentru a facilita evaluarea motivului prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 , această secțiune extinsă include o listă neexhaustivă a categoriilor de semne care ar putea intra sub incidența acestui motiv de respingere. În partea introductivă a secțiunii se explică, printre altele, că lista furnizată nu exclude posibilitatea încadrării unui semn în mai multe categorii. În plus, sunt reamintite aici mai multe declarații de declinare a responsabilității cu aplicabilitate generală în cazul acestui motiv de respingere, precum și necesitatea de a ține seama de considerațiile generale incluse în secțiunea 1.3, în special de considerația finală privind exemplele.

Fiecare subsecțiune se referă la o categorie de semne și conține (1) o descriere neexhaustivă a tipurilor de semne incluse în categoria respectivă, (2) un set de principii referitoare la categoria respectivă și (3) exemple care ilustrează principiile. Fiecare exemplu din această secțiune constă într-un semn, produsele sau serviciile la care se referă acesta, rezultatul care poate fi așteptat dacă se iau în considerare toate ipotezele [care pot ridica obiecții sau care nu pot ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 și raționamentul care stă la baza rezultatului estimat.

RO

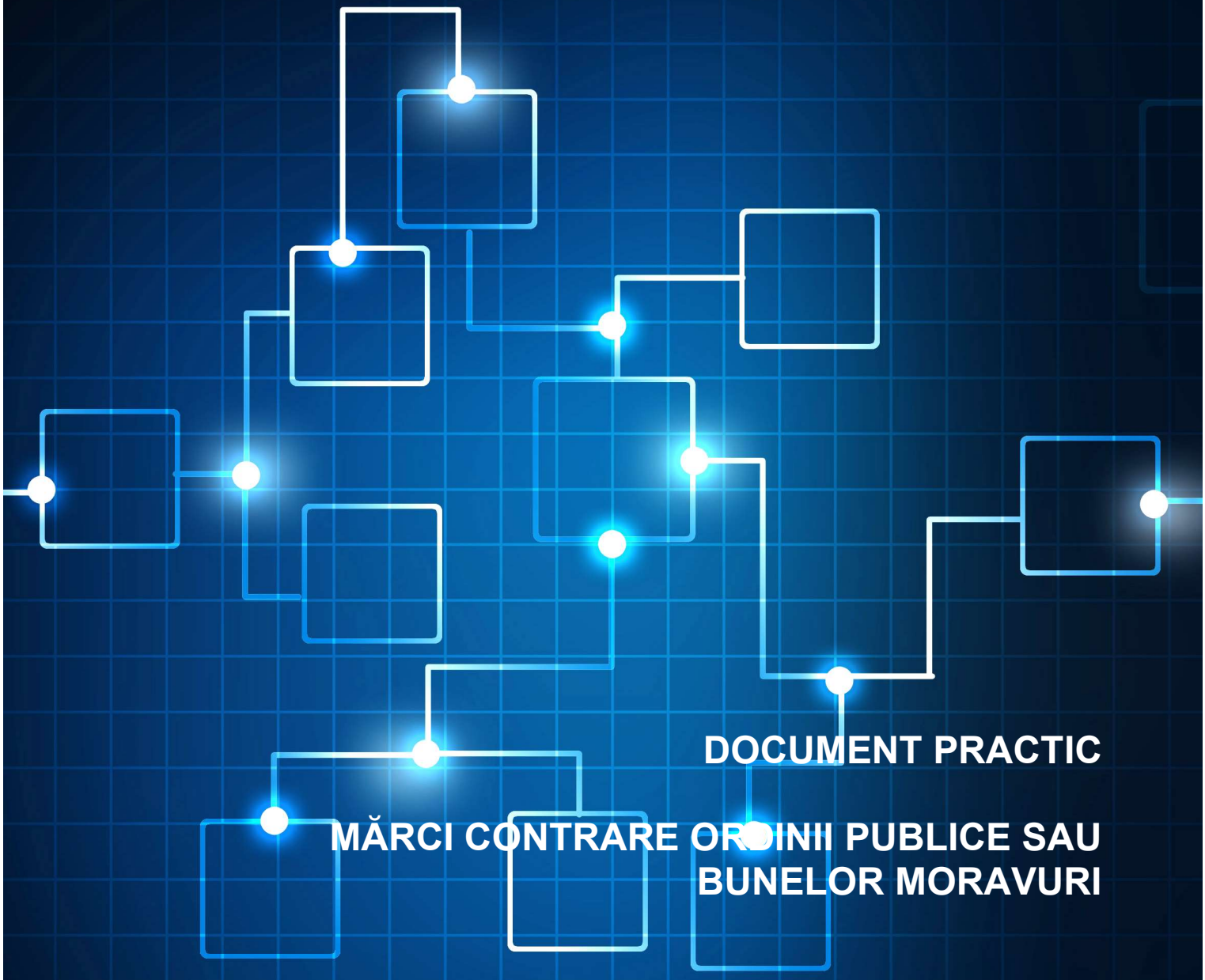

DOCUMENT PRACTIC

MĂRCI CONTRARE ORDINII PUBLICE SAU BUNELOR MORAVURI

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova
AGEPI

CUPRINS

1 INTRODUCERE 1
1.1 Obiectivul prezentului document practic 1
1.2 Context 1
1.3 Sfera de aplicare a practicii 1
2 PRACTICA 3
2.1 Interpretări 3
2.1.1 Interpretarea noțiunii de ordine publică 3
2.1.2 Interpretarea noțiunii de bune moravuri 4
1.2 Evaluarea semnelor contrare ordinii publice și/sau bunelor moravuri 5
1.2.1 Scenarii potențiale 5
1.2.1.1 Prostul-gust 5
1.2.2 Data relevantă pentru evaluare 6
1.2.3 Criterii și factori 6
1.2.3.1 Evaluarea semnului în sine 7
1.2.3.2 Evaluarea relației dintre produse și servicii și semnul/publicul relevant 9
1.2.3.3 Determinarea surselor demne de încredere și obiective pe baza cărora poate fi descrisă ordinea publică 14
1.2.3.4 Identificarea valorilor și normelor morale fundamentale aplicabile 14
1.3 Suprapunerea dintre ordinea publică și bunele moravuri 15
1.4 Libertatea de exprimare 16
1.5 Semne care ar putea intra sub incidența art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 16
1.5.1 Semne care includ/au legătură cu substanțe ilicite 17
1.5.2 Semne care se referă la/sunt legate de riscuri pentru siguranța publică 21
1.5.3 Semne cu o conotație religioasă sau sacră 24
1.5.4 Semne care includ/au legătură cu elemente vulgare (injurii, gesturi ofensatoare etc.) 27
1.5.5 Semne care includ/au legătură cu obscenitatea, sexualitatea și aluziile sexuale 28
1.5.6 Semne denigratoare sau jignitoare la adresa unui anumit grup 30
1.5.7 Semne care fac referire la/sunt legate de activități infracționale, crime împotriva umanității, regimuri, organizații și mișcări rasiste, totalitare și extremiste 33
1.5.8 Semne care fac referire la/au legătură cu evenimente tragice bine-cunoscute 35
1.5.9 Semne care includ/au legătură cu personalități istorice, simboluri naționale/ale UE și/sau personalități pentru care există un respect deosebit 38

1 INTRODUCERE

1.1 Obiectivul prezentului document practic

Prezentul document practic stabilește principii generale privind evaluarea semnelor contrare ordinii publice sau bunelor moravuri, în special interpretarea acestor noțiuni, relația dintre ele, criteriile de evaluare a acestora, împreună cu exemple de semne care ar putea fi considerate contrare ordinii publice și/sau bunelor moravuri. Acesta servește drept referință pentru AGEPI, asociațiile de utilizatori (AU), precum și pentru solicitanți și reprezentanții acestora.

Documentul practic va fi pus la dispoziție pe scară largă și va fi ușor accesibil, oferind explicații clare și cuprinzătoare ale principiilor pe care se bazează. Aceste principii sunt concepute pentru a fi aplicate în general și își propun să acopere marea majoritate a cazurilor. Trebuie menționat că **evaluarea faptului dacă un semn este sau nu este contrar ordinii publice și/sau bunelor moravuri se va efectua întotdeauna de la caz la caz – deoarece acestea sunt strâns legate de normele și valorile care predomină în fiecare societate la un moment dat.**
În plus, exemplele din acest document își propun să ilustreze principiile documentului practic. Aceste exemple ar trebui privite prin raportare la principii și în funcție de ipotezele pe care se bazează și ar trebui înțelese, de asemenea, ca demonstrând anumite principii ale practicii, mai degrabă decât ca impunând concluzii cu privire la ceea ce contravine ordinii publice sau bunelor moravuri la nivel național.

1.2 Context

Mărci contrare ordinii publice sau bunelor moravuri

Art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 prevede un motiv de refuz a mărcilor care sunt contrare ordinii publice sau bunelor moravuri. Formularea art. 7 alin. (1) lit. f) și art 21 alin (1) lit a) din Legea nr. 38/2008 este însă destul de generală și poate face obiectul unor interpretări, deoarece nu conține o definiție a ceea ce ar trebui înțeles prin „ordine publică” sau „bune moravuri” și nici nu clarifică relația dintre cele două noțiuni.

În timp ce jurisprudența UE a oferit unele orientări în această privință([1]), au rămas incerte aspecte decisive ale evaluării acestei dispoziții, de exemplu relația și diferențele dintre cele două noțiuni, dacă și în ce cazuri se pot suprapune, precum și criteriile care ar trebui luate în considerare în cadrul evaluării.

1.3 Sfera de aplicare a practicii

Această practică oferă o interpretare a noțiunilor de ordine publică și bune moravuri, un set de principii privind evaluarea în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 și criteriile aplicabile pentru o astfel de evaluare, precum și exemple ilustrative pentru a demonstra criteriile aplicabile.

Următoarele aspecte intră **în sfera de aplicare** a Practicii:

- interpretarea noțiunilor de ordine publică și bune moravuri, precum și a altor noțiuni legate de evaluarea acestora (de exemplu, clarificarea relației și a diferențelor dintre noțiuni, clarificarea aspectului dacă și în ce cazuri noțiunile ar trebui examinate în mod independent sau împreună, delimitarea între noțiunea de bune moravuri și noțiunea de prost-gust);
- evaluarea dacă un semn este contrar ordinii publice și/sau bunelor moravuri, precum și privind interpretarea și aplicarea acestora (de exemplu, evaluarea semnului în sine, a produselor/serviciilor vizate de cerere, identificarea și clarificarea publicului relevant, a contextelor și a circumstanțelor care

([1]) 27/02/2020, C-240/18 P, Fack Ju Göhte, EU:C:2020:118 și Concluziile avocatului general Bobek prezentate la 2 iulie 2019 în cauza C-240/18 P, Fack Ju Göhte, EU:C:2020:118.

influențează percepția asupra semnului) și
- exemplele ilustrative ale criteriilor și ale grupurilor de semne identificate.

Următoarele aspecte **nu intră în sfera** Practicii:
- ce se consideră sau ar trebui să fie considerat legal în Republica Moldova;
- evaluarea altor drepturi de proprietate intelectuală și impactul acestora asupra posibilității de înregistrare a unei mărci în conformitate cu art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 ;
- modul în care ar trebui efectuată evaluarea libertății de exprimare în raport cu art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 [cu toate acestea, libertatea de exprimare trebuie luată în considerare atunci când se analizează dacă un semn este contrar astfel cum se prevede la art.7 alin.(1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 ;
- aspectele procedurale referitoare la AGEPI, cum ar fi examinarea *ex officio* și procedurile de anulare etc.;
- aspecte lingvistice legate de exemplele care ar putea fi utilizate în documentul practic (și anume, toate exemplele sunt în limba engleză și se va presupune că vor fi înțelese astfel cum un vorbitor nativ de limba engleză le-ar înțelege); și
- patrimoniul cultural în contextul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008

Considerații generale	
Evaluare de la caz la caz	Deși principiile prezentate mai jos pot oferi orientări în evaluarea deciziilor, toate cererile ar trebui evaluate **de la caz la caz**, luând în considerare nivelul obișnuit de sensibilitate și toleranță al publicului relevant din jurisdicția în cauză, precum și toate circumstanțele specifice Republicii Moldova și cazului particular.
Suprapunerea dintre ordinea publică și bunele moravuri	Dacă un semn este contrar atât ordinii publice, cât și bunelor moravuri, se vor aplica criteriile specifice fiecărui aspect.
Libertatea de exprimare	În conformitate cu jurisprudența UE, libertatea de exprimare **trebuie luată în considerare** atunci când se analizează dacă un semn este contrar astfel cum se prevede la art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 . Cu toate acestea, refuzul înregistrării unui semn nu împiedică utilizarea sa în comerț. Întrucât impactul libertății de exprimare asupra evaluării în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 nu este în prezent reglementat în legislația privind mărcile a Republicii Moldova, acest document practic nu analizează modul în care ar trebui efectuată evaluarea. Apendicele privind sursele juridice referitoare la libertatea de exprimare este inclus doar în scop informativ.
Subiectivitate	În pofida orientărilor furnizate de principiile convenite mai jos, evaluarea în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 poate prezenta un element subiectiv. Prin urmare, aplicarea acestui articol de către examinatori ar trebui să fie însoțită, dacă este posibil, de o expunere obiectivă a motivelor, bazată pe surse independente și demne de încredere, care să susțină deciziile în urma examinării.
Exemple	Exemplele oferite în prezentul document sunt prezentate numai în scopul evaluării în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008. Faptul că unele dintre ele ar fi acceptabile în temeiul acestei dispoziții nu înseamnă că nu ar putea fi refuzate pe baza altor motive de refuz (de exemplu, caracterul nedistinctiv, caracterul descriptiv). Deși unii termeni pot fi recunoscuți în mai multe limbi, toate exemplele sunt în limba engleză și se va presupune că vor fi **înțelese așa cum le-ar înțelege un vorbitor nativ de limba engleză**.

2 PRACTICA

În conformitate cu art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008, mărcile care sunt contrare ordinii publice sau bunelor moravuri nu sunt înregistrate sau pot să fie declarate nule dacă sunt înregistrate. Întrucât alte motive absolute de refuz se bazează, în principiu, în mare măsură pe motive comerciale, ordinea publică și bunele moravuri protejează sau susțin mai multe principii și valori fundamentale de bază, astfel cum sunt prezentate mai jos. În plus, scopul acestui motiv de refuz nu este identificarea și filtrarea semnelor a căror utilizare în comerț trebuie împiedicată cu orice preț, ci dimpotrivă, rațiunea de a fi a dispoziției este aceea că avantajele înregistrării mărcii nu ar trebui acordate în favoarea semnelor care sunt contrare ordinii publice și/sau bunelor moravuri recunoscute în Republica Moldova. Organele guvernamentale și ale administrației publice nu pot conferi statut oficial și, prin urmare, ar trebui să împiedice legitimarea în societate a semnelor care aduc atingere anumitor valori fundamentale ale oricărei societăți democratice. Totuși, faptul că înregistrarea unui semn este refuzată în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 nu împiedică utilizarea acestuia.

Este important de remarcat că, în cazul în care înregistrarea cererii este refuzată pe baza motivelor prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008, refuzul nu va putea fi înlăturat prin caracterul distinctiv dobândit ca urmare a utilizării mărcii [art. 7 alin. (2) din Legea nr. 38/2008]. Însă, orice astfel de utilizare prealabilă trebuie luată în considerare atunci când se evaluează percepția publicului relevant asupra semnului, inclusiv modul în care această utilizare ar fi putut influența această percepție ([2]).

În plus, aspectul dacă o marcă poate fi înregistrată în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 este distinct de aspectul dacă oferirea sau utilizarea produselor și/sau a serviciilor pentru care este înregistrat semnul respectiv este legală în Republica Moldova. Prin urmare, marca însăși, și anume semnul pentru produsele sau serviciile care figurează în cererea de înregistrare a mărcii, este cea care trebuie apreciată pentru a se stabili dacă este contrară ordinii publice sau bunelor moravuri ([3]).

2.1 Interpretări

2.1.1 Interpretarea noțiunii de ordine publică

Ordinea publică poate fi înțeleasă ca *un set de norme, principii și valori fundamentale ale societăților din Republica Moldova recunoscute la un moment dat. Aceasta include, în special, valorile universale ale Republicii Moldova, cum ar fi demnitatea umană, libertatea, egalitatea și solidaritatea, precum și principiile democrației și statului de drept, astfel cum sunt proclamate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Conținutul său ar trebui să poată fi confirmat de surse demne de încredere și obiective*.

Mai jos este prezentată o listă neexhaustivă de subiecte care intră în sfera **normelor fundamentale**.

- Politica externă și de securitate: norme care vizează, printre altele, menținerea păcii, combaterea terorismului, statul de drept, precum și dezvoltarea și consolidarea democrației.
- Politica în domeniul sănătății: norme care vizează, printre altele, protejarea și îmbunătățirea sănătății cetățenilor Republicii Moldova și dotarea Republicii Moldova pentru a preveni și a aborda mai bine amenințările grave la adresa sănătății.
- Ajutor umanitar și protecție civilă: norme care vizează acordarea de asistență în caz de dezastre majore sau urgențe umanitare.
- Promovarea și protecția drepturilor omului, a libertăților fundamentale și a justiției: norme menite să garanteze că fiecare cetățean al Republicii Moldova se bucură de aceleași drepturi fundamentale bazate

([2]) Vezi, în acest sens, 27/02/2020, C-240/18 P, Fack Ju Göhte, EU:C:2020:118, punctul 51.
([3]) 13/09/2005, T-140/02, Intertops, EU:T:2005:312, punctul 27.

pe valorile egalității, nediscriminării, incluziunii, demnității umane, libertății și democrației, care sunt protejate de statul de drept – printre altele, promovarea și protejarea drepturilor femeilor, copiilor, minorităților și persoanelor strămutate; apărarea drepturilor omului prin intermediul unui parteneriat activ, apărarea drepturilor sociale și culturale etc.

În plus, această interpretare furnizează, fără a se limita la aceasta, o listă de **principii și valori** fundamentale într-o societate în care prevalează incluziunea, toleranța, justiția, solidaritatea și nediscriminarea, printre altele, pe criterii de sex, rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii, naștere, handicap, vârstă sau orientare sexuală. Aceste valori și principii fundamentale sunt următoarele ([4]):

- demnitatea umană;
- libertatea;
- egalitatea;
- solidaritatea;
- democrația;
- statul de drept;
- respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților.

Cerințele de ordine publică pot evolua în timp, în funcție de nevoile specifice ale societății. Republica Moldova rămâne, în esență, liberă să stabilească conținutul acestor cerințe în conformitate cu nevoile sale naționale și cu obligațiile internaționale ([5]).

În cele din urmă, normele, principiile și valorile fundamentale care formează ordinea publică a Republicii Moldova **ar trebui să poată fi verificate din surse demne de încredere și obiective**, cum ar fi cele incluse în următoarea listă neexhaustivă ([6]):

- principiile generale de drept;
- tratatele și convențiile internaționale;
- tratatele UE;
- legislația UE;
- jurisprudența UE;
- legislația aplicabilă Republicii Moldova;
- jurisprudența Republicii Moldova.

2.1.2 Interpretarea noțiunii de bune moravuri

Bunele moravuri se referă la *valorile și normele morale fundamentale acceptate de societatea din Republica Moldova la un moment dat.*

Identificarea **valorilor și normelor morale fundamentale aplicabile necesită cel puțin o evaluare empirică a ceea ce societatea (publicul în cauză) consideră, la un moment dat, ca fiind norme de conduită acceptabile ([7]), în special deoarece se schimbă în timp**.

([4]) Aceste valori și principii sunt stabilite în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și în Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona, la 13 decembrie 2007.
([5]) În conformitate cu articolul 7 alineatul (1) litera (l) din Legea nr. 38/2008, se refuza inregistrarea mărcilor în măsura în care utilizarea acestora contravine altor acte normative decît cele din domeniul proprietăţii intelectuale.
([6]) Secțiunea 2.2.3 dezvoltă în continuare sursele care trebuie luate în considerare și alte surse care pot fi luate în considerare, dacă este cazul.
([7]) Concluziile avocatului general Bobek, 27/02/2020, C-240/18 P, Fack Ju Göhte, EU:C:2020:118, punctul 80.

Având în vedere că valorile și normele morale sunt influențate, printre altele, de convingerile, mediul cultural și rețeaua socială a unei societăți, sunt evidențiate următoarele:

- **valori și standarde religioase**: cele care reflectă convingerile și practica unui grup religios, precum respectul acordat unei anumite doctrine religioase, adepții religiei respective, ceremoniile asociate religiei respective, textul sacru (textele sacre), simbolurile sacre etc.;

- **valori și standarde culturale**: cele care reflectă tradiția unei culturi și a persoanelor care o formează, cum ar fi respectarea și protejarea obiceiurilor și tradițiilor, a ritualurilor/ceremoniilor, a simbolurilor culturale sau a limbii unui anumit grup etc.;

- **valori și standarde sociale**: cele care reflectă identitatea unei comunități. În general, aceste valori provin, printre altele, din rețelele politice, educaționale și comunitare ale unui anumit grup și depind de contextul geografic și social specific.

1.2 Evaluarea semnelor contrare ordinii publice și/sau bunelor moravuri

Din textul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008, se poate concluziona că acest motiv absolut include două noțiuni diferite: mărci contrare ordinii publice și mărci contrare bunelor moravuri. Deși noțiunile de ordine publică și de bune moravuri pot, în anumite cazuri, să se suprapună, constatarea potrivit căreia un semn este doar contrar ordinii publice sau doar contrar bunelor moravuri este suficientă pentru a refuza înregistrarea semnului în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008. Cu toate acestea, în cazul în care un semn este considerat a fi contrar atât ordinii publice, cât și bunelor moravuri, ar trebui să se efectueze o evaluare a ambelor noțiuni. În acest sens, deciziile AGEPI de refuzare a înregistrării unui semn în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 ar trebui să precizeze în mod clar motivele pe care se bazează.

1.2.1 Scenarii potențiale

În principiu, un semn este contrar ordinii publice dacă, printre altele, este contrar și/sau incită, glorifică, banalizează sau justifică încălcarea unei norme, a unui principiu și/sau a unei valori fundamentale, stabilite pe baza oricăreia dintre sursele demne de încredere și obiective indicate în secțiunea 2.1.1. Prin urmare, semnul trebuie să afecteze un interes pe care Republica Moldova îl (le) consideră fundamental(e) în conformitate cu propriul sistem de valori ([8]).

În principiu, un semn va fi contrar bunelor moravuri în cazul în care, printre altele, oricare dintre valorile și normele morale fundamentale menționate în secțiunea 2.1.2 **este percepută ca fiind insultată, defăimată, discriminată, degradată, denigrată sau trivializată într-un mod care provoacă ofensă**.

Pentru aplicarea art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008, semnul trebuie să transmită cel puțin un înțeles care este **în mod clar contrar bunelor moravuri sau ordinii publice**.

1.2.1.1 Prostul-gust

Prostul-gust și bunele moravuri sunt noțiuni diferite. Astfel cum a stabilit Curtea de Justiție, pentru a intra în domeniul de aplicare al art. 7 alin. (1) lit. (f) din Regulamentul privind marca UE [echivalentul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008, nu este suficient ca semnul în cauză să fie considerat ca fiind de **prost-gust**. Acesta trebuie să fie perceput de publicul relevant ca fiind contrar valorilor și normelor morale fundamentale ale

([8]) 12/12/2019, T-683/18, CANNABIS STORE AMSTERDAM (fig.), EU:T:2019:855, punctul 73. Decizia face trimitere la articolul 7 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul privind marca UE, care corespunde articolului 4 alineatul (1) litera (f) din Directiva privind mărcile.

societății, astfel cum acestea există la momentul respectiv ([9]).

Un semn declarat a fi de prost-gust este *un semn grosolan, nerafinat sau nedelicat, dar care nu este ofensator pentru o persoană cu sensibilitate și toleranță normală. Astfel de semne nu vor constitui o încălcare a bunelor moravuri.*

1.2.2 Data relevantă pentru evaluare

În principiu, aprecierea aspectului dacă un semn este contrar ordinii publice și/sau bunelor moravuri trebuie să se bazeze pe ordinea publică în vigoare și/sau pe valorile și normele morale fundamentale acceptate **la momentul depunerii cererii de înregistrare a mărcii** ([10]). Cu toate acestea, pot exista împrejurări foarte speciale în care ordinea publică în vigoare și/sau valorile și normele morale fundamentale acceptate pot fi afectate de un eveniment care a intervenit ulterior depunerii și, în aceste cazuri, în principiu, aceste evenimente ar putea fi, de asemenea, luate în considerare ([11]).

1.2.3 Criterii și factori

În vreme ce evaluarea caracterului contrar ordinii publice al unui semn se bazează pe **criterii obiective** ([12]), examinarea caracterului contrar **bunelor moravuri** al aceluiași semn se bazează pe **valori subiective** care trebuie **aplicate cât mai obiectiv posibil** ([13]). Cu toate acestea, ambele noțiuni ar trebui evaluate luând în considerare următoarele criterii și următorii factori.

- **Evaluarea semnului în sine**
  - Identificarea și analiza semnificațiilor posibile ale semnului
  - Evaluarea elementelor verbale și/sau figurative suplimentare care ar putea influența semnificația semnului
  - Ortografierea diferită sau modificarea neobișnuită a sintaxei
  - Transformarea semnificației semnului

- **Evaluarea relației dintre produse și servicii și semn/publicul relevant**
  - Analiza produselor și serviciilor
  - Publicul relevant
    - Evitarea limitării la publicul-țintă
    - Criteriul unei persoane rezonabile cu un nivel mediu de sensibilitate și de toleranță
    - Interesul public în ceea ce privește înregistrarea cuvintelor ofensatoare
  - Percepția publicului relevant
    - Impactul produselor și/sau al serviciilor asupra percepției cu privire la semn
    - Sfera lingvistică și geografică
    - Contextul și circumstanțele speciale care pot influența percepția asupra semnului

- **Pentru ordinea publică: Determinarea surselor demne de încredere și obiective pe baza cărora poate fi descrisă ordinea publică**

([9]) 27/02/2020, C-240/18 P, Fack Ju Göhte, EU:C:2020:118, punctul 41.
([10]) 03/06/2009, T-189/07, Flugbörse, EU:T:2009:172; confirmată prin 23/04/2010, C-332/09 P, Flugbörse, EU:C:2010:225.
([11]) Cum ar fi cauza BIN LADIN, EUIPO, Decizia camerei de recurs R 176/2004-2: deși pentru marca „BIN LADIN” s-a depus cerere cu 4 luni înainte de atacul terorist din 11 septembrie 2001 din SUA, au fost luate în considerare evenimentele și împrejurările apărute în cursul examinării.
([12]) Concluziile avocatului general Bobek prezentate la 2 iulie 2019(1) în cauza 27/02/2020, C-240/18 P, Fack Ju Göhte, EU:C:2020:118, punctul 78.
([13]) Concluziile avocatului general Bobek prezentate la 2 iulie 2019(1) în cauza 27/02/2020, C-240/18 P, Fack Ju Göhte, EU:C:2020:118, punctul 80.

- **Pentru bunele moravuri: Identificarea valorilor și normelor morale fundamentale aplicabile**

Următoarele subsecțiuni dezvoltă criteriile și factorii menționați mai sus și conțin exemple ilustrative, care sunt prezentate numai în scopul evaluării în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008.

1.2.3.1 Evaluarea semnului în sine

Această subsecțiune se axează pe evaluarea semnificației (semnificațiilor) semnului în sine, și anume a elementelor verbale și/sau figurative, fără a lua în considerare produsele și/sau serviciile pentru care s-a depus cererea ([14]).

a) Identificarea și analiza semnificațiilor posibile ale semnului

Este necesar să se evalueze elementul verbal (elementele verbale) și/sau elementul figurativ (elementele figurative) și să se identifice posibilele semnificații ale semnului și/sau ale mesajului transmis de acesta în limbile înțelese pe teritoriul Republicii Moldova. Ulterior, ar trebui să se analizeze dacă vreuna dintre aceste posibile semnificații și nuanțe ar putea fi contrară ordinii publice sau bunelor moravuri. În acest scop, ar fi luate în considerare toate utilizările pe care le-ar fi putut avea un anumit cuvânt (limbaj formal, colocvial, argou etc.).

Aprecierea semnificațiilor posibile ale semnului și/sau ale mesajului transmis de acesta ar putea fi confirmată, printre altele, de definițiile demne de încredere din dicționare, de enciclopedii sau de exemplele de utilizare a termenului (termenilor) (inclus/incluși în semn) pe site-uri. Astfel de surse de referință ar oferi, în principiu, o indicație preliminară cu privire la aspectul dacă semnul ar putea fi contrar ordinii publice sau bunelor moravuri.

În cazul în care oricare dintre aceste semnificații posibile este contrară ordinii publice sau bunelor moravuri, semnificația respectivă trebuie considerată ca făcând parte din evaluarea în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008.

Semnificația care ar trebui luată în considerare pentru evaluarea în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008	
Semn	**Motivare**
SS	*Potrivit dicționarului Collins, elementul verbal „SS” s-ar putea referi, printre altele, la o abreviere pentru „steamship” (vapor cu aburi) sau pentru „Saints” (sfinți). Cu toate acestea, „SS” poate fi, de asemenea, recunoscut ca abreviere pentru o organizație militară din cadrul partidului nazist din Al Doilea Război Mondial, care a fost declarată organizație criminală din cauza implicării sale directe în comiterea de atrocități în timpul războiului.* *O marcă cu o astfel de semnificație ar putea fi percepută ca glorificând și/sau banalizând nazismul și acțiunile criminale ale organizației, ceea ce contravine valorilor indivizibile și universale pe care se întemeiază Uniunea Europeană și* Republica Moldova*, și anume demnitatea umană, libertatea și integritatea fizică.* ***Prin urmare, această semnificație ar trebui luată în considerare pentru evaluarea în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008****.*
PUSSY	*Potrivit dicționarului Oxford, elementul verbal „PUSSY” s-ar putea referi la cuvântul utilizat de un copil pentru a desemna „cat” (pisică) sau la un termen folosit în argou care se referă la organele sexuale feminine.* *Așadar, acest semn ar putea fi perceput ca fiind ofensator.* ***Prin urmare, această semnificație ar trebui luată în considerare pentru evaluarea în temeiul art. 7***

([14]) Scopul acestui punct este de a stabili toate semnificațiile semnului și dacă vreunul dintre acestea este deosebit de relevant pentru evaluarea în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008. Produsele și/sau serviciile în legătură cu semnul sunt analizate în următoarea subsecțiune (2.2.3.2).

	alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008.

b) Evaluarea elementelor verbale și/sau figurative suplimentare care ar putea influența semnificația semnului

La evaluarea semnului, trebuie să se analizeze dacă, pe lângă elementul identificat care poate fi contrar ordinii publice sau bunelor moravuri, semnul conține alte elemente care ar putea influența semnificația semnului. Pot exista cazuri în care **elemente verbale sau figurative suplimentare pot elimina și/sau contracara semnificația care poate ridica obiecții** a semnului.

Combinația de elemente elimină si/sau contracarează semnificația care poate ridica obiecții a semnului	
Semn	**Motivare**
LITTLE DICK	*Potrivit dicționarului Oxford, elementul verbal „DICK" este un termen vulgar folosit în argou care se referă la penisul unui bărbat. Cu toate acestea, „Dick" este, de asemenea, un diminutiv al numelui Richard.* ***Combinarea elementelor verbale „LITTLE DICK" și a elementului figurativ al unui copil naiv elimină eventualul sens vulgar și ofensator, întrucât transmite mesajul că semnul se referă la un copil mic cunoscut sub numele de Dick****.*
	Potrivit dicționarului Oxford, elementul verbal „PUSSY" s-ar putea referi la cuvântul utilizat de un copil pentru a desemna „cat" (pisică) sau la un termen folosit în argou care se referă la organele sexuale feminine. ***Combinarea elementului verbal cu elementul figurativ al amprentei unei labe de pisică elimină semnificația vulgară și ofensatoare a semnului, întrucât transmite mesajul că semnul se referă la o pisică.***

Pe de altă parte, pot exista cazuri în care **elementele verbale sau figurative suplimentare întăresc semnificația care poate ridica obiecții** a semnului, în sensul că semnul și/sau mesajul transmis de acesta ar putea fi contrar ordinii publice sau bunelor moravuri.

Combinația de elemente întărește semnificația care poate ridica obiecții a semnului	
Semn	**Motivare**
LITTLE D CK	*Potrivit dicționarului Oxford, elementul verbal „DICK" este un termen vulgar folosit în argou care se referă la penisul unui bărbat. „Dick" este, de asemenea, un diminutiv al numelui Richard. Combinarea elementelor verbale „LITTLE DICK" cu o reprezentare a unei banane care înlocuiește litera „I" accentuează sensul vulgar și ofensator.* ***Prin urmare, această semnificație ar trebui luată în considerare pentru evaluarea în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008.***
	Potrivit dicționarului Oxford, elementul verbal „PUSSY" s-ar putea referi la cuvântul utilizat de un copil pentru a desemna „cat" (pisică) sau la un termen folosit în argou care se referă la organele sexuale feminine. Combinarea elementului verbal cu reprezentarea buzelor unei femei pare să se refere la conotația sexuală a termenului „pussy", întărind sensul vulgar și ofensator. ***Prin urmare, această semnificație ar trebui luată în considerare pentru evaluarea în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008.***

c) Ortografierea diferită sau modificarea neobișnuită a sintaxei

O **ortografie diferită sau o modificare neobișnuită a sintaxei ar putea, de asemenea, să atenueze orice asociere imediată cu conotația negativă a semnului**. Totuși, **acest lucru nu ar fi valabil** atunci când, ca urmare a ortografiei diferite sau a modificării neobișnuite, **pronunțarea semnului este identică cu termenul care poate ridica obiecții sau cu expresia care poate ridica obiecții.**

Ortografierea diferită sau modificarea neobișnuită a sintaxei	
Semn	**Motivare**
THERAPIST JOHN	*Elementele verbale ale semnului se referă la un terapeut numit John. Prin urmare,* ***semnul nu transmite niciun sens ofensator care să fie luat în considerare în temeiul*** art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008*.*
THE.RAPIST JOHN	*Spre deosebire de semnul de mai sus, introducerea unui punct între literele „E” și „R” creează o modificare a sensului semnului prin adăugarea unei referiri la un violator, și anume la un infractor, pe nume John.* ***Prin urmare, această semnificație ar trebui luată în considerare pentru evaluarea în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008.***

d) Transformarea semnificației semnului

Atunci când se efectuează examinarea prin raportare la ordinea publică, ar trebui să se analizeze, de asemenea, **dacă elementele verbale și/sau figurative conținute în semn și/sau mesajul transmis de acesta au fost transformate** astfel încât să nu mai fie contrare ordinii publice la data depunerii cererii de înregistrare a mărcii. În ceea ce privește bunele moravuri, examinarea ar trebui să stabilească **dacă elementele semnului menționate mai sus și-au pierdut semnificația ofensatoare în timp**. Acest lucru trebuie stabilit, în principiu, în funcție de momentul depunerii cererii de înregistrare a mărcii.

Nu poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008	
Semn	**Motivare**
	Jolly roger (un drapel negru cu imaginea unui craniu și a unor oase încrucișate) era legat în mod tradițional de pirați. Pirateria este un act de jaf și/sau de violență infracțională la bordul unei alte nave sau într-o zonă de coastă, care reprezintă o infracțiune și o problemă comună în multe țări. Cu toate acestea, în prezent, drapelul respectiv (jolly roger) nu este utilizat sau asociat tipului de infracțiuni menționat mai sus și semnul nu este perceput ca glorificând și/sau banalizând sau justificând vătămarea gravă pe care pirații o aduc valorilor fundamentale ale Republicii Moldova și *UE, cum ar fi demnitatea umană, siguranța și securitatea.* ***Prin urmare, semnificația elementului figurativ conținut în semn a fost transformată într-o anumită măsură și nu ar trebui considerată contrară astfel cum se prevede la*** art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008***.***

1.2.3.2 Evaluarea relației dintre produse și servicii și semnul/publicul relevant

a) Analiza produselor și serviciilor

Aprecierea aspectului dacă un semn este contrar ordinii publice sau bunelor moravuri trebuie efectuată în raport cu percepția publicului relevant asupra semnului respectiv ([15]).

În acest scop, trebuie analizate produsele și serviciile pentru care s-a depus cererea, întrucât acestea servesc la identificarea atât a publicului relevant, cât și a percepției acestuia asupra semnului.

În plus, Curtea de Justiție a UE a stabilit că examinarea în temeiul art. 4 alin. (1) lit. (f) din Directiva privind mărcile trebuie să țină seama, printre altele, de contextul în care publicul ar putea întâlni marca ([16]), presupunând utilizarea normală a acesteia.

([15]) 20/09/2011, T-232/10, Stema Uniunii Sovietice, EU:T:2011:498, punctul 50.
([16]) 27/02/2020, C-240/18 P, Fack Ju Göhte, EU:C:2020:118, punctul 42.

b) Publicul relevant

- Evitarea limitării la publicul-țintă

În sensul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008, **publicul relevant nu se limitează în mod necesar la publicul căruia îi sunt adresate în mod direct produsele și/sau serviciile pentru care se solicită înregistrarea, ci cuprinde și alte persoane care, fără a fi vizate de respectivele produse și/sau servicii, ar putea întâlni în mod accidental acest semn în viața lor de zi cu zi** ([17]).

Prin urmare, evaluarea semnului trebuie să se î**ntemeieze pe percepția membrilor publicului care ar putea întâlni marca oriunde s-ar găsi produsele și/sau serviciile**.

- Criteriul unei persoane rezonabile cu un nivel mediu de sensibilitate și de toleranță

Percepția asupra semnului nu se poate întemeia pe partea publicului relevant care nu consideră nimic șocant și nici nu se poate întemeia pe partea publicului care poate fi foarte ușor ofensat. Mai degrabă, aceasta trebuie să se întemeieze **pe criteriul unei persoane rezonabile cu un nivel mediu de sensibilitate și de toleranță**. Aceasta înseamnă că nu este suficientă posibilitatea ca o marcă să ofenseze doar un grup mic de cetățeni deosebit de puritani. Dimpotrivă, nu trebuie să se permită înregistrarea unei mărci doar din simplul motiv că nu ar ofensa minoritatea la fel de mică de la polul opus al spectrului, care consideră până și obscenitățile grosolane ca fiind acceptabile. Unii oameni sunt ușor ofensați, în timp ce alții sunt complet de nesocat. Prin urmare, aprecierea aspectului dacă un semn este contrar bunelor moravuri trebuie efectuată în raport cu standardele și cu valorile cetățenilor obișnuiți care se situează între aceste două extreme ([18]).

- Interesul public în ceea ce privește înregistrarea cuvintelor ofensatoare

Faptul că multe persoane nu consideră anumite cuvinte ofensatoare sau chiar le-au adoptat în vocabularul lor de zi cu zi nu schimbă cu nimic faptul că aceste cuvinte ar putea fi percepute ca ofensatoare: există un interes public de a se asigura că nu sunt înregistrate ca mărci semnele care constau în cuvinte ofensatoare cu care consumatorii, în special copiii și tinerii, se pot confrunta ulterior.

c) Percepția publicului relevant

Odată identificate produsele și serviciile, precum și publicul relevant, se va efectua o evaluare a modului în care publicul relevant va percepe semnul în raport cu produsele și/sau serviciile respective. Această percepție ar putea fi afectată de produse și/sau servicii, de limba semnului, de contextul și circumstanțele specifice Republicii Moldova sau de orice alte elemente și/sau factori relevanți specifici cazului individual ([19]).

În ceea ce privește **ordinea publică**, percepția publicului se referă la înțelegerea semnificației semnului de către publicul relevant, iar nu la percepția publicului relevant cu privire la aspectul dacă semnul este contrar ordinii publice.

- **Impactul produselor și/sau al serviciilor asupra percepției cu privire la semn**

  - Cazuri în care produsele și/sau serviciile nu sunt relevante pentru evaluare

În unele cazuri, **semnificația semnului și/sau a mesajului transmis de acesta este atât de puternică încât**

([17]) 05/10/2011, T-526/09, Paki, EU:T:2011:564, punctele 17 și18, și 06/07/2006, EUIPO, Decizia camerei de recurs R 495/2005-G, SCREW YOU, punctele 21 și 26.
([18]) 06/07/2006, EUIPO, Decizia camerei de recurs R 495/2005-G, SCREW YOU, punctul 21.
([19]) 27/02/2020, C-240/18 P, Fack Ju Göhte, EU:C:2020:118, punctele 40, 42 și 43.

ar fi respins ca fiind contrar ordinii publice sau bunelor moravuri indiferent de produsele și/sau serviciile vizate de cerere ([20]).

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 25: Îmbrăcăminte	*Elementul figurativ al semnului reprezintă în mod clar un membru al grupării extremiste de incitare la ură, susținătoare a ideologiei supremației rasei albe, Ku Klux Klan (KKK), din cauza tunicii albe cu glugă utilizate de această grupare. În plus, persoana își mișcă brațul drept într-un mod care se aseamănă cu salutul nazist. Mesajul transmis de semn este atât de puternic și în mare măsură asociat cu acte rasiste și infracționale încât nu poate fi considerat în niciun fel nuanțat. Prin urmare, semnul va fi considerat, printre altele, contrar unora dintre valorile fundamentale ale UE și ale Republicii Moldova, cum ar fi demnitatea umană, libertatea, egalitatea și solidaritatea, astfel cum au fost proclamate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, și, în consecință, contrar ordinii publice și bunelor moravuri, **pentru toate produsele și serviciile**.*
ASIAN PENCIL DICK	Clasa 10: Jucării erotice	*Chiar dacă publicul țintă al jucăriilor erotice este prezumat a fi foarte tolerant în ceea ce privește semnele care conțin o conotație sexuală, mesajul transmis de semn este unul rasist care stereotipează un grup etnic și are o conotație sexuală. Este atât de ofensator și denigrator încât semnul va fi considerat cel puțin contrar unora dintre valorile fundamentale ale UE și ale Republicii Moldova, cum ar fi demnitatea umană, nediscriminarea, incluziunea și egalitatea, astfel cum au fost proclamate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prin urmare, acesta ar fi contrar atât bunelor moravuri, cât și ordinii publice pentru **toate produsele și serviciile**.*

- Cazuri în care produsele și/sau serviciile au un impact asupra percepției publicului relevant

În unele cazuri, **produsele și serviciile, precum și contextul în care acestea vor fi oferite, pot avea un impact asupra percepției publicului relevant, în sensul că pot accentua natura care poate ridica obiecții a mesajului transmis de semn sub aspectul ordinii publice și/sau al bunelor moravuri.** Acest lucru este valabil atunci când publicul larg, în special copiii și tinerii, ar putea fi expuși în mod curent la produse și/sau servicii (în supermarketuri, pe canalele de televiziune etc.).

Produsele și serviciile, precum și contextul accentuează natura care poate ridica obiecții a semnului din punctul de vedere al ordinii publice și/sau al bunelor moravuri		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
KILL THEM ALL	Clasa 41: Servicii de divertisment pentru copii	*Cuvintele „KILL THEM ALL” transmit un mesaj care ar putea fi înțeles ca o incitare la ucidere. În acest caz, serviciile vizate de cerere, care se adresează copiilor, **accentuează natura care poate ridica obiecții a elementelor verbale** și este mai probabil ca semnul să*

([20]) 05/10/2011, T-526/09, Paki, EU:T:2011:564, punctul 15.

		fie perceput ca o incitare la comiterea unei infracțiuni.
AUSCHWITZ MEMORIES	Clasa 41: Parcuri de distracție	*„Auschwitz" a fost un lagăr de concentrare nazist situat în Polonia ocupată de Germania în timpul celui de Al Doilea Război Mondial. În acest caz, utilizarea unei astfel de denumiri în ceea ce privește parcurile de distracții* ***accentuează natura care poate ridica obiecții a elementelor verbale****, iar semnul este mai probabil să fie perceput ca o banalizare a tragediei și a victimelor acesteia.*

În schimb, în alte cazuri, **produsele și serviciile, precum și contextul în care acestea vor fi oferite, pot elimina sau contracara natura care poate ridica obiecții a mesajului transmis de semn din punctul de vedere al ordinii publice și/sau al bunelor moravuri**. Acest lucru este valabil, de exemplu, în cazul produselor și/sau al serviciilor care sunt vândute numai în magazine autorizate de obiecte erotice, în care ar putea fi adecvată o atitudine mai relaxată. ([21]).

Produsele și serviciile și contextul elimină sau neutralizează natura care poate ridica obiecții a semnului din punctul de vedere al ordinii publice și/sau al bunelor moravuri		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
KILL THEM ALL	Clasa 5: Insecticide	*Cuvintele „KILL THEM ALL" transmit un mesaj care ar putea fi înțeles ca o incitare la ucidere. În acest caz, produsele vizate de cerere* ***contracarează natura care poate ridica obiecții a mesajului transmis*** *și este mai probabil ca semnul să fie perceput ca referindu-se doar la uciderea insectelor.*
AUSCHWITZ MEMORIES	Clasa 41: Muzee	*„Auschwitz" a fost un lagăr de concentrare nazist situat în Polonia ocupată de Germania în timpul celui de Al Doilea Război Mondial. Serviciile vizate de cerere* ***elimină orice mesaj ofensator sau șocant****, iar semnul este mai probabil să fie perceput în contextul prezentării obiective a evenimentelor istorice specifice, în scopul educării și sensibilizării vizitatorilor.*

- **Sfera lingvistică și geografică**

Ar trebui analizată **sfera lingvistică și geografică** a semnului. Evaluarea aspectului dacă semnul este contrar astfel cum se prevede la art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 trebuie efectuată în raport cu publicul relevant care poate înțelege semnul și care s-ar confrunta cu acesta.

Pentru această evaluare, **deși publicul relevant poate înțelege un semn într-o limbă străină, nivelul său de sensibilitate poate fi diferit de cel al vorbitorilor nativi ([22]).** De exemplu, percepția asupra unei fraze în limba engleză a unui vorbitor care nu este nativ nu este neapărat aceeași cu percepția unui vorbitor nativ de limba engleză.

În ceea ce privește sfera geografică, înțelegerea limbilor nu este strict limitată de granițele geografice. Este foarte posibil ca, din motive istorice, culturale sau de piață transfrontalieră, un anumit vocabular al unei anumite limbi să se răspândească și să poată fi înțeles de publicul larg din Republica Moldova.

([21]) 06/07/2006, EUIPO, Decizia camerei de recurs R 495/2005-G, SCREW YOU, punctul 21.
([22]) 27/02/2020, C-240/18 P, Fack Ju Göhte, EU:C:2020:118, punctul 68.

- **Contexte și circumstanțele speciale care pot influența percepția asupra semnului**

În cele din urmă, există contexte și circumstanțe speciale ale părții vizate a UE care sunt relevante pentru evaluarea percepției publicului și pot fi luate în considerare, dacă este cazul, în cadrul evaluării prin raportare atât la ordinea publică, cât și la bunele moravuri, întrucât acestea pot împiedica sau pot facilita înregistrarea semnului. Aceste elemente pot fi următoarele, dar nu se limitează la acestea.

- **Contextul social**, de exemplu, diversitatea lingvistică, istorică, culturală, religioasă sau filosofică, la momentul relevant. Acesta influențează percepția publicului relevant și, în consecință, ceea ce va fi considerat contrar ordinii publice sau bunelor moravuri în Republica Moldova.

  De exemplu, evenimente mondiale, cum ar fi crizele refugiaților, ascensiunea politicii de extremă dreaptă, recalificarea infracțiunilor legate de droguri etc.

- **Opinia publică larg răspândită** (fie în rândul publicului țintă, fie în rândul publicului larg). Aceasta poate fi stabilită prin luarea în considerare, de exemplu, a articolelor din cărți, din presă și din alte surse care permit dovedirea opiniei publice predominante.

- **Modul în care publicul relevant a reacționat în trecut la semnul respectiv sau la semne similare** ([23]). Deși lipsa unei controverse trebuie luată în considerare pentru a stabili modul în care publicul relevant percepe marca pentru care s-a depus cererea, faptul că un astfel de semn sau un semn similar a fost prezentat anterior în fața publicului relevant fără controverse cunoscute nu implică în mod necesar că semnul nu este contrar ordinii publice sau bunelor moravuri ([24]).

- **În contextul ordinii publice, observațiile țărilor terțe** fi luate în considerare, dacă este cazul, pentru a evalua percepția publicului, cu condiția ca observațiile respective (cu privire la o reacție pozitivă sau negativă la un semn relevant ca marcă ori la impactul acestuia) să fie conforme cu valorile și principiile Republicii Moldova menționate mai sus, precum și cu acordurile juridice la care a ajuns Republica Moldova în contextul tratatelor și convențiilor internaționale ([25]).

- **În ceea ce privește bunele moravuri, legislația și practicile administrative** pot indica ceea ce este acceptabil sau inacceptabil din punct de vedere moral pentru membrii unei anumite societăți la un anumit moment (de exemplu, standardele de radiodifuziune). Cu toate acestea, un semn nu poate ridica obiecții (ca fiind contrar bunelor moravuri) pentru simplul motiv că este contrar legislației și practicilor naționale. Legislația și practicile administrative sunt luate în considerare nu datorită valorii lor normative, ci ca posibile dovezi ale faptelor privind valorile și normele morale fundamentale

([23]) *„După cum a arătat avocatul general la punctul 94 din concluzii, printre astfel de elemente figurează marele succes al comediei omonime menționate în rândul publicului larg germanofon și împrejurarea că titlul său nu pare să fi suscitat controverse, precum și faptul că accesul publicului tânăr la aceasta fusese autorizat și că Institutul Goethe, care este institutul cultural al Republicii Federale Germania activ la nivel mondial, printre ale cărui misiuni se numără aceea de a promova cunoașterea limbii germane, o folosește în scopuri pedagogice*". 27/02/2020, C-240/18 P, Fack Ju Göhte, EU:C:2020:118, punctul 52.

([24]) 05/10/2011, T-526/09, Paki, EU:T:2011:564, punctul 36.

([25]) Exemple de tratate și convenții internaționale: (1) Rezoluția 2178 (2014) a Consiliului de Securitate privind luptătorii teroriști străini (LTS). De exemplu, o marcă comercială în numele unei mirese jihadiste ISIS (cum ar fi Shamima Begum – deposedată de cetățenia britanică) ar fi inacceptabilă; (2) Convenția privind interzicerea utilizării, stocării, producerii și transferului de mine antipersonal și distrugerea acestora (cunoscută și sub numele de Convenția de interzicere a minelor antipersonal, Convenția de la Ottawa sau Tratatul de interzicere a minelor) – prin urmare, o marcă ce glorifică minele ar fi inacceptabilă; (3) Convenția ONU împotriva traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope; (4) Convenția Consiliului Europei privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale, cunoscută și sub denumirea de „Convenția de la Lanzarote"; (5) Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de persoane; (6) Convenția privind statutul refugiaților (1951), un tratat multilateral al Organizației Națiunilor Unite; (7) Convenția privind drepturile persoanelor cu handicap (2006), Convenția Națiunilor Unite privind drepturile omului.

acceptate de o societate.

1.2.3.3 Determinarea surselor demne de încredere și obiective pe baza cărora poate fi descrisă ordinea publică

Atunci când se analizează dacă un semn contravine ordinii publice, ar trebui efectuată o evaluare pentru a determina, pe baza unor surse demne de încredere și obiective, norma fundamentală, principiul și/sau valoarea cărora li se aduce atingere.

În acest sens, **trebuie** luată în considerare următoarea listă neexhaustivă de surse:

- principiile generale de drept;
- tratatele și convențiile internaționale;
- tratatele UE;
- legislația UE;
- jurisprudența UE;
- legislația aplicabilă Republicii Moldova;
- jurisprudența Republicii Moldova;

Următoarea listă neexhaustivă de surse **poate** fi luată în considerare, **dacă este cazul**:

- orientări guvernamentale și administrative sau coduri de conduită (de exemplu, distanțarea socială în legătură cu COVID-19);
- aspecte legate de siguranța și sănătatea publică care nu sunt definite în legislație (de exemplu, recomandări profesionale guvernamentale și științifice).

Cu toate acestea, nu este suficient ca semnul să contravină vreuneia dintre sursele menționate mai sus; de asemenea, acesta trebuie să afecteze un interes pe care Republica Moldova îl consideră fundamental în conformitate cu propriile sisteme de valori.

1.2.3.4 Identificarea valorilor și normelor morale fundamentale aplicabile

Atunci când se analizează dacă un semn contravine bunelor moravuri, valorile și normele morale fundamentale acceptate de societate nu pot fi detectate în afara normelor și contextului social. Identificarea acestora ar trebui să se bazeze mai degrabă pe informații verificabile decât pe teorie sau pe logică pură. **Examinatorii trebuie să furnizeze o justificare obiectivă și, dacă este posibil, să se bazeze pe surse independente și demne de încredere pentru a-și susține decizia.**

AGEPI nu este obligată să efectueze un studiu empiric aprofundat pentru a stabili bunele moravuri acceptate în raport cu un anumit semn. Cu toate acestea, orice decizie trebuie să se întemeieze pe un context social specific și nu poate ignora elemente de fapt care fie confirmă, fie pot da naștere la îndoieli cu privire la ceea ce respectă sau nu respectă bunele moravuri într-o anumită societate la un moment dat ([26]).

Pentru a respinge obiecția examinatorului cu privire la bunele moravuri, solicitantul poate prezenta dovezi pentru a furniza o contrademonstrație a reacției probabile a publicului relevant la semn. Aceste dovezi au o legătură puternică cu circumstanțele de fapt ale fiecărui caz. Prin urmare, nu este posibil să se stabilească o listă exhaustivă de dovezi sau o listă de dovezi recomandate care să fie prezentate în fiecare caz în parte. Părțile pot alege în mod liber dovezile pe care doresc să le prezinte în fața autorităților relevante, inclusiv în fața AGEPI, iar chestiunea evaluării acestora rămâne întotdeauna la latitudinea lor.

([26]) Concluziile avocatului general Bobek prezentate la 2 iulie 2019 în cauza 27/02/2020, C-240/18 P, Fack Ju Göhte, EU:C:2020:118, punctul 83.

1.3 Suprapunerea dintre ordinea publică și bunele moravuri

Astfel cum s-a menționat în secțiunea 2.2, ordinea publică și bunele moravuri sunt două noțiuni diferite, care adeseori se suprapun. Aceasta înseamnă că o obiecție poate fi ridicată simultan atât cu privire la ordinea publică, cât și cu privire la bunele moravuri (de exemplu, marca poate fi percepută de publicul relevant ca fiind direct contrară valorilor și normelor morale fundamentale acceptate de societatea din Republica Moldova la un moment dat și, în același timp, poate să contravină sau poate incita, glorifica, trivializa sau justifica încălcarea normelor, principiilor și/sau valorilor fundamentale ale societății Republicii Moldova). Din această cauză, în temeiul acestui motiv, ar trebui efectuată o evaluare paralelă a ordinii publice și a bunelor moravuri pentru a stabili dacă una sau ambele sunt aplicabile.

Unele scenarii în care un semn ar putea, în funcție de circumstanțele speței, să fie contrar atât ordinii publice, cât și bunelor moravuri ([27]) sunt următoarele.

- **Semne legate de drepturile omului:** Înregistrarea semnelor care ar putea fi percepute ca aducând atingere și/sau ca instigând, glorificând, banalizând sau justificând încălcarea drepturilor omului, care sunt principii și valori fundamentale ale Republicii Moldova, poate, prin urmare, să contravină valorilor și normelor morale fundamentale ale oricărei societăți. De exemplu, acestea pot include mesaje discriminatorii; semne care includ sau ar putea fi percepute ca un apel la ură din orice motiv (de exemplu, pe criterii de rasă, vârstă, sex, cultură, religie), precum și semne împotriva dreptului la viață, la demnitate umană sau la integritate fizică.

- **Semne legate de substanțe ilegale care vizează grupuri vulnerabile (de exemplu, droguri ilicite sau substanțe interzise pentru minori):** Înregistrarea semnelor care glorifică, banalizează sau incită la consumul sau la utilizarea de substanțe ilegale și care vizează grupurile vulnerabile (de exemplu, tinerii și/sau copiii) poate contraveni normelor, principiilor și valorilor fundamentale ale Republicii Moldova și poate afecta un interes fundamental al Republicii Moldova (de exemplu, sănătatea publică). În același timp, aceste semne ar putea fi contrare valorilor și normelor morale ale Republicii Moldova, având în vedere că există un interes public de a se asigura că grupurile vulnerabile nu se confruntă cu semne și/sau mesaje care le-ar putea pune în pericol.

    - **Semne legate de o religie:** Înregistrarea unor semne care conțin un simbol religios poate, în funcție de context, să ofenseze nu numai adepții unei religii, ci și pe cei de altă religie sau pe cei care nu sunt adepții niciunei religii. Convingerile religioase ar trebui tratate cu respect ca o chestiune de ordine publică, întrucât libertatea religioasă este un drept fundamental garantat de Constituția Republicii Moldova, Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și de Convenția europeană a drepturilor omului (CEDO) și este considerată unul dintre fundamentele unei societăți democratice ([28]). De asemenea, ar trebui să se ia în considerare diferitele dispoziții din legislația Republicii Moldova, dintre care unele interzic înregistrarea ca mărci a semnelor cu valoare simbolică ridicată, în special a semnelor religioase. În funcție de circumstanțe, moralitatea poate fi, de asemenea, o problemă.

    - **Semne legate de activități/organizații infracționale (de exemplu, terorism, mafia):** Înregistrarea semnelor legate de activități și/sau organizații infracționale poate fi considerată, în funcție de context, contrară ordinii publice și bunelor moravuri. Aceste activități/organizații contravin principiilor etice și morale recunoscute nu numai în Republica Moldova, ci și în toate societățile democratice, reprezentând una dintre cele mai grave amenințări la adresa intereselor fundamentale ale societății și a menținerii păcii și ordinii sociale. Aceste semne

([27]) Exemple pentru fiecare dintre aceste scenarii sunt prezentate în secțiunea 2.5.
([28]) 05/09/2012, cauzele conexate C-71/11 și C-99/11, Bundesrepublik Deutschland/Y și Z, EU:C:2012:518, punctul 57.

contrazic valorile indivizibile și universale pe care se întemeiază Republica Moldova: demnitatea umană, libertatea, egalitatea și solidaritatea, precum și principiile democrației și statului de drept, astfel cum au fost proclamate în Constituția Republicii Moldova și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în care dreptul la viață și la integritate fizică se evidențiază ca valori fundamentale principale, fără de care celelalte nu pot fi exercitate. Valorile morale fundamentale ale Republicii Moldova împiedică, de asemenea, înregistrarea acestor tipuri de semne ca mărci și exploatarea lor comercială, deoarece înregistrarea acestor mărci ar aduce prejudicii profunde și ar șoca nu numai victimele și rudele acestora, ci și orice persoană care împărtășește aceste valori universale ([29]).

1.4 Libertatea de exprimare

În conformitate cu jurisprudența UE, **libertatea de exprimare trebuie luată în considerare** atunci când se analizează dacă un semn este contrar astfel cum se prevede la art. 4 alin. (1) lit. (f) din Directiva privind mărcile. În special, Curtea de Justiție a UE afirmă că:

> *[...] libertatea de exprimare, consacrată la articolul 11 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, trebuie [...] să fie luată în considerare la aplicarea articolului 7 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul nr. 207/2009. De altfel, o asemenea concluzie este susținută atât de considerentul (21) al Regulamentului 2015/2424, care a modificat Regulamentul nr. 207/2009, cât și de considerentul (21) al Regulamentului 2017/1001, care subliniază în mod expres necesitatea de a aplica aceste regulamente astfel încât să se asigure respectarea deplină a drepturilor și libertăților fundamentale, în special a libertății de exprimare ([30]).*

Impactul acestui principiu asupra evaluării motivului prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 nu este, în prezent, stabilit în legislația privind mărcile a Republicii Moldova sau UE. Pentru informații suplimentare privind „sursele juridice potențial relevante" pentru aplicarea articolului 10 din CEDO și a articolului 11 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (de exemplu, jurisprudența Tribunalului, a Curții de Justiție și a Curții Europene a Drepturilor Omului), vă rugăm să consultați apendicele.

1.5 Semne care ar putea intra sub incidența art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008

Pentru a facilita evaluarea acestui motiv de refuz, a fost creată o listă neexhaustivă de grupuri de semne, conținând exemple ilustrative, care ar putea intra sub incidența art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008. Această listă nu urmărește să includă toate semnele care ar putea intra sub incidența acestui motiv de refuz și nici nu implică faptul că un semn nu ar putea aparține mai multor grupuri. **Deși evaluarea dacă un semn este contrar ordinii publice, bunelor moravuri sau ambelor va fi întotdeauna efectuată de la caz la caz, având în vedere nivelul normal de sensibilitate și de toleranță al publicului relevant din jurisdicția, precum și toate circumstanțele specifice Republicii Moldova și cazul particular, principiile incluse în această parte a practicii servesc drept orientări pentru a se asigura că semnele se evaluează în temeiul acestei dispoziții într-un mod previzibil.** Exemplele incluse în acest capitol au scopul de a ilustra principiile enunțate mai sus. Prin urmare, acestea ar trebui să fie întotdeauna luate în considerare în legătură cu grupul în cauză și cu principiul la care se face referire, ținând seama de considerațiile generale incluse în secțiunea 1.3 din prezentul document.

Pentru grupurile incluse în acest capitol, ar trebui să se presupună că **publicul relevant din toate exemplele înțelege limba engleză în același mod ca un vorbitor nativ**. În plus, exemplele furnizate în prezentul document sunt prezentate numai în scopul evaluării în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 prin

([29]) 15/03/2018, T-1/17, La Mafia SE SIENTA A LA MESA (fig.), EU:T:2018:146, punctele 35, 36 și 47; EUIPO, Decizia camerei de recurs R 176/2004-2, Bin Ladin, punctul 17.
([30]) 27/02/2020, C-240/18 P, Fack Ju Göhte, EU:C:2020:118, punctul 56.

urmare, faptul că unele dintre acestea ar fi acceptabile în temeiul acestei dispoziții nu înseamnă că acestea nu ar putea fi refuzate pe baza altor motive de refuz.

1.5.1 Semne care includ/au legătură cu substanțe ilicite

Acest grup cuprinde, fără a se limita la acestea, semne în care elementele verbale sau figurative sau combinația acestora includ și/sau sunt legate de:

- o substanță ilegală (substanțe ilegale) în Republica Moldova sau substanțe utilizate în mod ilegal în conformitate cu reglementările relevante ale Republicii Moldovacum ar fi heroina, metamfetamina cristalină, cocaina, cocaina de bază, ecstasy sau anumite substanțe halucinogene, inclusiv LSD, canabis, opioide, ketamină sau amfetamine sau
- o substanță legală (substanțe legale) utilizată (utilizate) în mod ilegal, cum ar fi lipiciul sau benzina, care sunt vândute în mod legal, dar nu ar trebui utilizate într-un mod care nu reflectă destinația lor, de exemplu, pentru inhalarea de vapori, sau consumul de alcool de către minori.

În principiu, este probabil ca aceste semne să fie considerate **contrare ordinii publice ori de câte ori promovează, încurajează, glorifică și/sau banalizează consumul recreativ al substanțelor de mai sus**. Semnul ar putea fi, de asemenea, **contrar bunelor moravuri** dacă ar putea fi **perceput ca ofensator pentru valorile și normele morale** ale societății din Republica Moldova UE.
Aceste semne vor fi înțelese ca încălcând normele, principiile și valorile fundamentale ale societăților din Republica Moldova și UE, care, potrivit politicii Republicii Moldova și UE în materie de droguri, urmăresc, printre altele, să protejeze și să îmbunătățească sănătatea publică, precum și să combată efectele nocive generate de utilizarea unor astfel de substanțe.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 25: Îmbrăcăminte	*Combinația dintre elementul verbal „COCAINE” (un drog recreativ ilegal în Republica Moldova și UE) și elementul figurativ al unui supererou va fi percepută de publicul larg care întâlnește semnul în viața de zi cu zi ca transmițând un mesaj pozitiv privind efectele consumului de cocaină și ca glorificând și/sau banalizând consumul de droguri. Acest lucru contravine cel puțin intereselor fundamentale ale Republicii Moldova și UE de protejare și îmbunătățire a sănătății publice, precum și de combatere a efectelor nocive ale drogurilor ilicite, astfel cum se prevede la articolul 83 și la articolul 168 alineatul (1) din TFUE. Prin urmare, semnul este **contrar ordinii publice**. Semnul este, de asemenea, **contrar bunelor moravuri** în măsura în care banalizează consumul de cocaină într-un mod care cauzează ofensă, întrucât consumul acestei substanțe afectează grav sănătatea. Prin urmare, încurajarea utilizării sale ar fi percepută ca fiind contrară valorilor și normelor morale ale societății din Republica Moldova, unui anumit stat membru UE sau, după caz, ale UE.*
	Clasa 25: Îmbrăcăminte	*Consumul de canabis este ilegal în Republica Moldova. Mesajul transmis de semnul „LOVE, PEACE AND GET STONED”, împreună cu elementele figurative constând în frunze de canabis și fum, vor fi percepute de publicul larg care întâlnește semnul în viața de zi cu zi ca promovând, glorificând și/sau banalizând în mod clar consumul ilicit/recreativ al acestei substanțe. Acest lucru contravine intereselor fundamentale ale Republicii Moldova de a proteja și promova sănătatea publică, precum și de a combate efectele nocive ale drogurilor ilicite, astfel cum se prevede la art. 83 și la art. 168 alin. (1) din TFUE. Prin urmare, semnul este **contrar ordinii publice**. Semnul ar putea fi, de asemenea, **contrar bunelor moravuri**, în măsura în care banalizează consumul dăunător sau excesiv de canabis. Prin urmare, încurajarea utilizării sale abuzive ar putea fi percepută ca fiind contrară valorilor și normelor morale ale societății din Republica Moldova, unui anumit stat membru sau, după caz, ale UE.*

WEED PARTY	Clasa 41: Organizare de festivaluri	*Elementul verbal „WEED" are semnificații diferite. Acesta s-ar putea referi la „o plantă sălbatică care nu este dorită, în special în rândul culturilor sau al plantelor de grădină", sau la „canabis ilicit". În combinație cu „PARTY" și în legătură cu festivalurile, semnul va fi perceput de publicul larg care îl întâlnește în viața de zi cu zi ca promovând, glorificând și/sau banalizând în mod clar consumul ilicit/recreativ de canabis. Acest lucru contravine intereselor fundamentale ale Republicii Moldova de a proteja și promova sănătatea publică, precum și de a combate efectele nocive ale drogurilor ilicite, astfel cum se prevede la art. 83 și la art. 168 alin. (1) din TFUE. Prin urmare, semnul este* ***contrar ordinii publice****. Semnul este, de asemenea,* ***contrar bunelor moravuri****, în măsura în care banalizează consumul dăunător sau excesiv de canabis. Prin urmare, încurajarea utilizării sale abuzive ar putea fi percepută ca fiind contrară valorilor și normelor morale ale societății din Republica Moldova, unui anumit stat membru sau, după caz, ale UE.*

În plus, semnele care se referă la o **substanță legală utilizată într-un mod dăunător (în măsura în care amenință grav viața, sănătatea sau bunăstarea publicului țintă sau a publicului în general) sau într-un mod ilegal în Republica Moldova sau UE** sunt, de asemenea, susceptibile de a fi considerate **contrare ordinii publice** deoarece banalizează sau normalizează acțiunile sau activitățile dăunătoare care afectează interesele fundamentale ale Republicii Moldova și UE de protejare și îmbunătățire a sănătății publice. Aceste semne ar putea fi, de asemenea, **contrare bunelor moravuri** atunci când sunt percepute ca fiind ofensatoare pentru valorile și normele morale ale unei societăți din Republica Moldova sau ale UE.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 18: Pungi	*Combinația dintre un bărbat care inhalează lipici și sloganul „LIFE IS GOOD" sugerează cu tărie că lipiciul inhalat face ca viața să fie „bună" într-un anumit fel. Deși lipiciul în sine nu este ilegal, acest mesaj va fi perceput de publicul larg ca încurajând utilizarea lipiciului pentru efectul său psihotrop. Este bine cunoscut faptul că „inhalarea lipiciului" prezintă un risc enorm pentru sănătate și este considerat un precursor al abuzului de alte droguri ilicite. În plus, „inhalarea lipiciului" este considerată de mulți ani o problemă reală și răspândită în rândul copiilor și adolescenților – un grup care poate fi influențat în mod deosebit de mesajul semnului conform căruia inhalarea lipiciului îmbunătățește calitatea vieții. În consecință, un astfel de mesaj contravine intereselor fundamentale ale Republicii Moldova și ale Uniunii Europene de a proteja și de a îmbunătăți sănătatea publică, astfel cum sunt prevăzute la art. 168 alin. (1) din TFUE. Prin urmare, semnul este* ***contrar ordinii publice****. Semnul este, de asemenea,* ***contrar bunelor moravuri****, în măsura în care ar putea fi perceput ca încurajând consumul necorespunzător de lipici și, prin urmare, ca fiind ofensator.*

În plus, dacă s-a depus cerere pentru un semn inclus în acest grup **pentru produse și/sau servicii pentru care publicul relevant este un grup vulnerabil, cum ar fi copiii,** este mai probabil ca semnul să fie considerat, **de asemenea, contrar ordinii publice și/sau bunelor moravuri**, deoarece punerea în pericol a bunăstării copiilor contravine intereselor fundamentale ale Republicii Moldova și ale UE de protejare și îmbunătățire a sănătății copiilor și este, de asemenea, imorală.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
ALCOHOL HERO	Clasa 28: Jucării	*Semnul se referă la o substanță (alcool) care este permisă numai persoanelor care au împlinit vârsta legală (și anume, 18 ani în Republica Moldova). Produsele pentru care s-a depus cererea sunt destinate copiilor, pentru care consumul de alcool este interzis în Republica Moldova și în întreaga UE. În plus, efectele nocive ale alcoolului reprezintă o preocupare majoră pentru sănătatea publică în Republica Moldova și UE. Combinarea termenilor „HERO" și „ALCOHOL" în legătură cu produsele pentru care s-a depus cererea ar putea fi percepută ca promovând, încurajând, glorificând și/sau banalizând consumul de substanțe ilicite în rândul copiilor, ceea ce contravine intereselor fundamentale ale Uniunii de protecție și îmbunătățire a sănătății publice, precum și de combatere a efectelor nocive generate de consumul de droguri, astfel cum se prevede la art. 168 alin. (1) din TFUE. Prin urmare, semnul este* ***contrar ordinii publice****.* *În plus, având în vedere că există un interes public de a se asigura că grupurile vulnerabile nu se confruntă cu semne și/sau mesaje care le-ar putea pune în pericol, semnul este, de asemenea,* ***contrar bunelor moravuri****.*

Cu toate acestea, atunci când **compoziția generală a semnului indică în mod clar că acesta nu ar fi perceput de publicul relevant ca promovând, încurajând, glorificând și/sau banalizând consumul recreativ al unei substanțe ilegale sau al unei substanțe legale utilizate în mod ilegal sau semnul transmite un mesaj împotriva utilizării unei astfel de substanțe, semnul nu va fi considerat contrar astfel cum se prevede la** art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008

Nu poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
HEROIN KILLS - KILL HEROIN	Clasa 44: Servicii referitoare la tratarea dependenței	*Elementele verbale „HEROIN KILLS – KILL HEROIN" în legătură cu „serviciile referitoare la tratarea dependenței" vor fi percepute în mod clar de către publicul relevant ca promovând lupta împotriva drogurilor, în conformitate cu politicile de sănătate și de protecție civilă care sunt acoperite de normele fundamentale. Prin urmare, în pofida semnului care conține elementul verbal „heroin", **acesta nu poate ridica obiecții în temeiul acestui motiv de refuz**.*
HEMP LIFE	Clasa 3: Cremă cosmetică pentru mâini	*Combinația dintre elementul verbal „HEMP LIFE" și elementul figurativ care se referă la caracteristicile genetice ale unei plante nu transmite niciun mesaj care ar putea fi perceput ca promovând, încurajând, glorificând și/sau banalizând utilizarea sau consumul ilicit/recreativ al substanței ilegale. Prin urmare, în pofida faptului că semnul conține elementul verbal „hemp"([31]), acesta **nu ar putea ridica obiecții în temeiul acestui motiv de refuz**, întrucât, în acest context, ar putea fi înțeles drept „cânepă industrială", care nu are efecte narcotice.*

1.5.2 Semne care se referă la/sunt legate de riscuri pentru siguranța publică

Acest grup cuprinde, dar nu se limitează la semne în care elementele verbale sau figurative sau combinația acestora includ și/sau sunt legate de acte și/sau omisiuni care afectează și/sau pun în pericol siguranța și/sau sănătatea publicului. Acesta cuprinde semne:

- care promovează și/sau banalizează un risc la adresa siguranței publice și/sau consecințele care decurg din acesta sau
- a căror înregistrare prezintă un risc pentru siguranța și/sau sănătatea publică.

În principiu, este probabil ca aceste semne să fie considerate contrare **ordinii publice** ori de câte ori pot fi înțelese de publicul relevant ca **instigând în mod clar și/sau banalizând acte și/sau omisiuni care afectează/pun în pericol siguranța și/sau sănătatea publicului și/sau consecințele care decurg din astfel de acte sau omisiuni**, care sunt valori fundamentale ale Republicii Moldova și ale UE și a căror protecție este considerată un interes fundamental în cadrul politicii UE în domeniul sănătății. În plus, este probabil ca acestea să fie considerate contrare **bunelor moravuri** ori de câte ori **aduc atingere în mod clar valorilor și normelor morale ale publicului relevant și/sau șochează** în orice mod.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
THE AMAZING BLUE WHALE CHALLENGE	Clasa 41: Servicii educative si de instruire	*Semnul se referă la o provocare pe platformele de comunicare socială care a cauzat numeroase victime. Mesajul transmis de semn ar putea fi înțeles ca incitând la autovătămare și la sinucidere, ceea ce este contrar, cel puțin, dreptului fundamental la viață, la siguranță publică și la protecția sănătății publice. Acestea sunt*

([31]) Potrivit dicționarului Collins, termenul „hemp" (cânepă) desemnează o plantă folosită pentru fabricarea frânghiei, dar se referă și la canabis și marijuana.

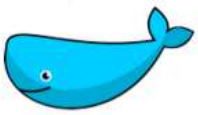		*valori fundamentale acoperite de politica în domeniul sănătății a Republicii Moldova și a UE, a căror protecție constituie unul dintre interesele fundamentale ale Republicii Moldova și UE, astfel cum se prevede în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și la art. 168 alin. (1) din TFUE. Prin urmare, acesta este considerat* ***contrar ordinii publice****.* *În plus, semnul este, de asemenea,* ***contrar bunelor moravuri****, întrucât utilizarea în scopuri comerciale a incitării la autovătămare și la sinucidere, care contravine dreptului fundamental la viață, ar risca să șocheze și să ofenseze publicul relevant, care include grupurile de vârstă vulnerabile.*
THE BINGE DRINKING CHALLENGE TOUR – DRINK TILL YOU DROP	Clasa 39: Servicii de turism	*Mesajul transmis de semn incită la consumul unei cantități excesive de alcool într-o perioadă scurtă de timp, ceea ce contravine cel puțin politicii de sănătate a Republicii Moldova și UE și intereselor fundamentale ale UE de protecție și îmbunătățire a sănătății publice, astfel cum se prevede la art. 168 alin. (1) din TFUE. Prin urmare, acesta este considerat* ***contrar ordinii publice****.* *În plus, semnul este, de asemenea,* ***contrar bunelor moravuri****, întrucât banalizează consumul de alcool într-un mod care cauzează ofensă, întrucât consumul excesiv de alcool afectează în mod grav sănătatea. Prin urmare, încurajarea consumului de alcool ar putea fi percepută ca fiind contrară valorilor și normelor morale ale societății Republicii Moldova și ale UE.*

În plus, este **mai probabil** ca un semn să fie considerat contrar astfel cum se prevede la art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 **atunci când utilizarea sa prezintă un risc pentru siguranța și/sau sănătatea publică**; de exemplu, dacă semnul se aseamănă foarte mult cu un simbol utilizat pentru a avertiza cu privire la un anumit risc la adresa siguranței, iar utilizarea sa ar informa în mod eronat și/sau ar avertiza publicul cu privire la existența unui risc sau dacă semnul descurajează în mod activ respectarea măsurilor de sănătate și de siguranță. Aceste informații eronate sau mesaje riscante ar putea fi percepute din reprezentarea semnului și/sau din produsele și/sau serviciile pentru care s-a depus cererea.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
HELMETS ARE FOR LOSERS	Clasa 12: Motociclete	*Mesajul transmis de semn în legătură cu produsele pentru care s-a depus cererea sugerează că persoanele care utilizează căștile în timpul conducerii unei motociclete sunt considerate „rataţi" – astfel încât abordarea lor atentă în ceea ce privește aspectele legate de siguranță este considerată un semn de teamă și slăbiciune. Acest mesaj ar putea fi perceput ca o încurajare de a evita utilizarea căștilor, care sunt obligatorii pentru siguranța publică și a căror neutilizare implică o încălcare a normelor de siguranță rutieră în Republica Moldova și multe state membre ale UE, în conformitate cu politicile de sănătate și protecție civilă care sunt acoperite de norme fundamentale, în temeiul art. 91 alin. (1) lit. (c) și al art. 168 alin. (1) din TFUE. Prin urmare, semnul este* ***contrar ordinii publice****.*
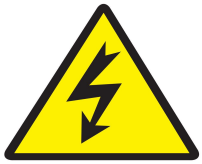	Clasa 9: Surse de alimentare de joasă tensiune	*Semnul este aproape identic cu simbolul internațional de pericol sau de avertizare cunoscut sub denumirea de „simbol de înaltă tensiune" sau „atenție, risc de electrocutare". Utilizarea acestui simbol trebuie să se limiteze la situațiile în care un pericol de electrocutare la rețeaua de înaltă tensiune trebuie adus la cunoștința publicului. Utilizarea sa în cadrul unei mărci, într-un context în care nu există un pericol real de electrocutare la rețeaua de înaltă tensiune, poate reduce semnificația acestui simbol de pericol în ochii publicului și ar putea prezenta un risc pentru siguranța și/sau sănătatea publică, deoarece ar putea determina consumatorii să ignore simbolul în situații periculoase în care acesta este utilizat în mod corespunzător. Această posibilă reducere este cu atât mai semnificativă cu cât produsele pentru care s-a depus cererea funcționează pe bază de energie electrică. Această utilizare contravine valorilor fundamentale ale Republica Moldova și UE privind siguranța și sănătatea publică, astfel cum sunt stabilite în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și la art. 168 alin. (1) din TFUE. Prin urmare, semnul este considerat* ***contrar ordinii publice****.*

Cu toate acestea, faptul că un semn se referă la un risc pentru siguranța publică și/sau la consecințele care decurg din acesta nu înseamnă că acesta ar fi respins imediat în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 În general, acest tip de semn **nu va fi** considerat contrar astfel cum se prevede la art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 **atunci când vizează educarea sau sensibilizarea cu privire la pericolul și/sau consecințele care decurg din riscul pentru siguranța publică sau cu privire la evitarea riscului respectiv**.

1.5.3 Semne cu o conotație religioasă sau sacră

Acest grup cuprinde, dar nu se limitează la semne în care elementele verbale sau figurative sau combinația acestora includ și/sau sunt legate de religie sau de elemente sacre:

- personalități marcante (de exemplu, Papa în cazul Bisericii Catolice);
- simboluri;
- texte;
- ceremonii;
- credincioși.

Un semn care se referă la o figură religioasă/sacră, un simbol, un text și/sau o ceremonie care trezește un respect deosebit în rândul adepților religiei respective sau care include astfel de elemente este susceptibil de a fi **contrar ordinii publice și/sau bunelor moravuri atunci când este perceput ca fiind insultător, discriminatoriu, degradant, denigrator și/sau cu efect de banalizare și, prin urmare, ofensator pentru adepții în cauză, deoarece ar fi inacceptabil pentru sensibilitățile publicului larg dacă aceștia ar fi conștienți de ofensa cauzată**. Există un interes public de a se asigura că toate convingerile religioase și sensibilitățile publicului sunt respectate și protejate.

Cu toate acestea, nu orice semn, care conține elemente verbale și/sau figurative cu o conotație religioasă sau sacră, ar încălca bunele moravuri ale societății Republicii Moldova În principiu, este **puțin probabil** ca semnele care includ reprezentarea de personalități religioase/sacre, simboluri, texte, ceremonii și/sau credincioși (fără nicio conotație denigratoare) să fie refuzate în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 dacă **sunt solicitate pentru produse și/sau servicii al căror scop, conținut sau utilizare preconizată este legată de activități religioase**.

Nu poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 41: Educație religioasă	*Semnul este compus din două elemente figurative: în prim-plan există o imagine a Shiva, un zeu hindus, iar pe fundal există o serie de palmieri decorativi. Având în vedere că serviciile pentru s-a depus cererea au scopuri religioase, este puțin probabil ca publicul relevant să fie ofensat de utilizarea semnului ca marcă. Prin urmare, semnul* ***nu poate ridica obiecții în temeiul*** art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008.
	Clasa 45: Servicii religioase	*Semnul este compus dintr-o cruce latină alcătuită dintr-un model de inimi colorate. Crucea latină este un simbol al creștinismului și este utilizată foarte des în legătură cu religia. Serviciile pentru care s-a depus cererea, care se referă la practicarea religiei, întăresc acest mesaj, fiind cert că semnul este conceput în scopuri religioase și că nu ar șoca sau nu ar afecta valorile morale ale credincioșilor, ale celor de alte confesiuni sau chiar ale ateilor. În plus, publicul relevant va întâlni semnul în contexte religioase. Prin urmare, semnul* ***nu poate ridica obiecții în temeiul*** art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008.

În schimb, dacă s-a depus cerere pentru un semn inclus în acest grup **pentru produse și/sau servicii banale care nu sunt legate de activități religioase**, este mai probabil ca acesta să insulte și/sau să aducă atingere valorilor morale ale societății Republicii Moldova. Utilizarea banală a unui semn care constă în esență într-un

simbol religios căruia adepții religiei în cauză îi atribuie un respect deosebit este **mai probabil** să fie considerat **contrar bunelor moravuri**.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
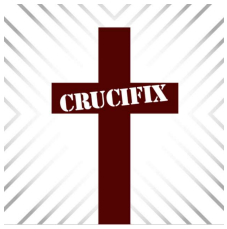	Clasa 16: Hârtie igienică	*Combinația dintre o cruce latină, elementul verbal „CRUCIFIX" și produsele pentru care s-a depus cererea este foarte probabil să fie considerată ofensatoare în mod gratuit față de valoarea morală a respectării simbolurilor sacre pentru care oamenii religioși au un respect deosebit și sensibilitățile societății* Republicii Moldova, *unui anumit stat membru al UE sau, după caz, ale UE. Prin urmare, nu numai creștinii, ci și cei de alte confesiuni sau chiar ateii, care pot vedea semnul, de exemplu, într-un supermarket, l-ar percepe ca fiind inacceptabil și lipsit de respect. Prin urmare, semnul este* ***contrar bunelor moravuri****.*
VIRGIN MARY's DELIGHTS	Clasa 10: Jucării erotice	*Deși reprezentarea Fecioarei Maria pentru care s-a depus cerere în ceea ce privește „jucăriile erotice" va fi găsită în magazine specializate, semnul va fi perceput ca fiind foarte șocant și ofensator în mod gratuit față de valorile morale nu numai ale creștinilor, ci și ale celor de alte confesiuni sau chiar ale ateilor, ca urmare a utilizării în legătură cu jucăriile erotice a unei figuri pe care oamenii religioși o respectă foarte mult. Prin urmare, semnul este* ***contrar bunelor moravuri****.*

În cazul în care s-a depus cerere pentru un semn inclus în acest grup **pentru produse și/sau servicii care nu sunt legate de activități religioase, dar nu insultă și/sau nu încalcă valorile morale** ale adepților religiei respective și ale societății Republicii Moldova, este **puțin probabil** ca acesta **să fie considerat contrar bunelor moravuri**.

Nu poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
Jewish delights	Clasa 30: Produse alimentare	*Semnul pentru care s-a depus cererea constă în elementele verbale „JEWISH DELIGHTS" și vizează produse alimentare. Deși semnul pentru care s-a depus cererea nu privește produse sau servicii religioase, acesta nu transmite un mesaj insultător sau ofensator care ar putea contraveni valorilor morale ale adepților religiei respective sau ale societății Republicii Moldova și/sau ale UE. Prin urmare, semnul* ***nu este contrar bunelor moravuri****.*
	Clasa 33: Vin	*Semnul constă într-o simplă reprezentare a Sfântului Gheorghe fără a transmite un mesaj insultător sau ofensator. În ceea ce privește produsele pentru care s-a depus cererea, nu este neobișnuit să se utilizeze termeni referitori la religie în sectorul vitivinicol, inclusiv denumirile sfinților, care corespund, de obicei, denumirii localității în care este produs vinul. Prin urmare, semnul* ***nu este contrar bunelor moravuri****.*

În plus, respectarea libertății de religie și libertatea religioasă nu sunt doar principii fundamentale consacrate în mai multe norme fundamentale ale Republicii Moldova, UE și statelor membre ale UE (de exemplu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene), ci sunt considerate, de asemenea, unul dintre fundamentele unei societăți democratice. Prin urmare, în cazul în care un semn sau mesajul transmis de acesta poate fi **perceput în mod clar ca fiind în contradicție cu astfel de principii și/sau ca instigând, glorificând, banalizând sau justificând încălcarea acestor principii și ca afectând un interes pe care Republica Moldova și UE îl consideră fundamental în conformitate cu propriile sisteme de principii și valori**, semnul ar fi, **de asemenea**, **considerat contrar ordinii publice**.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 25: Îmbrăcăminte	*Semnul transmite un mesaj de ireverență extremă sau de intoleranță față de convingerile și valorile creștine, ceea ce contravine cel puțin dreptului fundamental al Republicii Moldova (așa cum este consfințit în Constituția Republicii Moldova.) Prin urmare, acesta este **contrar atât ordinii publice, cât și bunelor moravuri**.*

În principiu, semnele care se referă la o figură religioasă/sacră, un simbol, un text, o ceremonie și/sau un credincios sau includ aceste elemente într-un mod **provocator, ofensator sau profan și/sau care atacă o religie în mod nejustificat sau abuziv** sunt **susceptibile să contravină bunelor moravuri**, deoarece ar putea fi percepute ca insultând și/sau ca aducând atingere valorilor morale ale adepților religiei în cauză și ale societății Republicii Moldova.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 35: Servicii de comercializare cu amănuntul de articole de îmbrăcăminte	*Combinația dintre imaginea Fecioarei Maria și elementele verbale „VIRGIN MARY'S BROTHEL", pentru care s-a depus cerere în ceea ce privește serviciile de comercializare cu amănuntul de articole de îmbrăcăminte, transmite un mesaj provocator și ofensator gratuit cu privire la valorile morale nu numai ale creștinilor, ci și ale celor de alte credințe sau chiar ale ateilor, care pot întâlni în mod accidental semnul în viața lor de zi cu zi. Prin urmare, semnul este **contrar bunelor moravuri**.*
	Clasa 18: Pungi	*Combinația dintre imaginea zeului hindus Vishnu și elementele verbale „VISHNU IDIOT", pentru care s-a depus cerere în ceea ce privește clasa „pungilor", transmite un mesaj provocator și ofensator în mod gratuit în raport cu valorile morale nu numai ale hindușilor, ci și ale celor de alte credințe sau chiar ale ateilor, care pot întâlni în mod accidental semnul în viața lor de zi cu zi. Prin urmare, semnul este **contrar bunelor moravuri**.*

Trebuie să se țină seama de faptul că **legislația Republicii Moldova prevede dispoziții specifice pentru păstrarea semnelor cu valoare simbolică ridicată, în special a simbolurilor religioase, și pentru**

protejarea acestora împotriva înregistrării mărcilor ([32]).

1.5.4 Semne care includ/au legătură cu elemente vulgare (injurii, gesturi ofensatoare etc.)

Acest grup cuprinde, fără a se limita la acestea, semne în care elementele verbale sau figurative sau combinația acestora includ și/sau sunt legate de:

- injurii;
- gesturi sau utilizări ofensatoare;
- insulte.

Art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 se referă, printre altele, la protecția principiilor și valorilor sistemelor juridice ale Republicii Moldova și nu conține un set de reguli lingvistice pentru eliminarea expresiilor neplăcute sau a vocabularului nedorit. Aceste semne trebuie să aibă cel puțin un **element vulgar clar și să fie ofensatoare**. **Injuriile, gesturile sau utilizările ofensatoare și insultele, precum și percepția publică asupra acestora pot varia foarte mult în funcție de limba aplicabilă și de statul în cauză** (de exemplu, gestul constând în atingerea cu mâna a bărbiei ar putea fi perceput ca fiind ofensator în Italia, în timp ce în Spania nu ar fi perceput astfel).

În principiu, este probabil ca aceste semne să fie **contrare bunelor moravuri** ori de câte ori ar putea fi percepute de publicul relevant ca fiind în mod clar **insultătoare, disprețuitoare și/sau ofensatoare față de valorile lor morale**, în special dacă semnul și/sau mesajul transmis de acesta se adresează unui grup specific sau unor persoane specifice.

În plus, astfel de semne **pot conține caracteristici care ar putea contraveni și/sau incita la încălcarea unei norme fundamentale, a unui principiu și/sau a unei valori fundamentale a Republicii Moldova** și, în consecință, ar putea fi considerate, **de asemenea, contrare ordinii publice**.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 25: Îmbrăcăminte	*Semnul este compus din elementele verbale „FUCKING ASSHOLE”, care este o modalitate ofensatoare de a face referire la o persoană și este extrem de insultătoare și deranjantă, împreună cu elementul figurativ al unei mâini cu degetul mijlociu ridicat, care este o reprezentare grafică a unui gest insultător. Publicul relevant, al cărui nivel de sensibilitate și de toleranță este normal, va percepe semnul în ansamblul său ca fiind atât de puternic, șocant, insultător și ofensator încât semnul este **contrar bunelor moravuri pentru toate produsele și serviciile**.*
	Clasa 18: Pungi	*Semnul înfățișează o persoană care utilizează drapelul UE ca hârtie igienică. O astfel de utilizare a drapelului ar putea fi percepută de publicul larg ca vulgară, insultătoare și ofensatoare. Prin urmare, semnul este **contrar bunelor moravuri**.* *În plus, mesajul transmis de semn ar putea fi înțeles ca o profanare a drapelului UE și, prin urmare, este lipsit de respect față de o întreagă regiune, ceea ce contravine valorii comune a UE de a respecta diversitatea culturilor*

([32]) În temeiul art. 7 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 38/2008.

		și a tradițiilor popoarelor Europei, astfel cum este stabilită în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prin urmare, semnul este, de asemenea, ***contrar ordinii publice****.*

Cu toate acestea, în pofida **cuvintelor, a gesturilor și/sau a utilizărilor neplăcute sau nedorite pe care le conține**, este posibil ca un semn și/sau mesajul transmis de acesta **să nu fie considerat suficient de ofensator pentru a fi refuzat** în temeiul bunelor moravuri.

Nu poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
I AM A BASTARD	Clasa 33: Băuturi alcoolice	*Potrivit dicționarului Collins, elementul verbal „BASTARD" se referă la o persoană ai cărei părinți nu erau căsătoriți la momentul nașterii sale și, prin urmare, ar putea fi neplăcut să fie numită astfel. Cu toate acestea, faptul că este precedat de cuvintele „I AM A" ar diminua gravitatea insultei și ar introduce un element de ironie și de umor care vizează propria persoană. În ceea ce privește „băuturile alcoolice" din clasa 33, acesta nu va fi perceput ca un mesaj adresat unui terț. Prin urmare, semnul* ***nu este contrar bunelor moravuri****.*

În pofida faptului că unele injurii și gesturi ofensatoare au fost adoptate în vocabularul de zi cu zi, acestea ar putea fi în continuare percepute ca ofensatoare de către o parte a publicului. În această privință, există un interes public de a se asigura că înregistrarea nu este acordată semnelor care constau în cuvinte ofensatoare cu care consumatorii, în special copiii și tinerii, se pot confrunta ulterior.

1.5.5 Semne care includ/au legătură cu obscenitatea, sexualitatea și aluziile sexuale

Acest grup cuprinde, dar nu se limitează la semne în cazul cărora elementele verbale sau figurative sau combinația acestora au un conținut sexual puternic în raport cu publicul care s-ar confrunta cu semnul având în vedere produsele și serviciile. Acesta cuprinde semne care includ și/sau sunt legate de:

- activități sexuale (masturbare, contact sexual etc.);
- organele genitale;
- nuditate;
- termeni folosiți în argou care se referă la cele de mai sus.

În principiu, este probabil ca aceste semne să fie **contrare bunelor moravuri** ori de câte ori ar putea fi percepute de publicul relevant ca fiind **în mod clar insultătoare, ofensatoare și/sau șocante la adresa valorilor lor morale din cauza semnificației semnului și, în cele din urmă, din cauza produselor și/sau serviciilor pentru care s-a depus cererea**.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
DON'T BE A C*NT	Clasa 25: Îmbrăcăminte	*Elementul verbal „C*NT" din semn ar fi perceput în mod clar de publicul relevant ca indicând termenul „cunt". Potrivit dicționarului Oxford, acesta este un termen folosit în argou pentru a desemna vaginul și organele sexuale externe ale unei femei. În ceea ce privește „îmbrăcămintea", publicul relevant va fi nu numai*

		*publicul țintă, ci și alte persoane care pot vedea în mod accidental semnul. Întrucât acest cuvânt ar fi evident ofensator și insultător față de valorile morale ale publicului relevant, semnul este **contrar bunelor moravuri**.*
COCK	Clasa 18: Pungi	*Potrivit dicționarului Oxford, elementul verbal „COCK" are semnificații diferite: acesta ar putea fi utilizat, printre altele, pentru a desemna un „cocoș", precum și pentru a desemna un „penis". Semnul nu conține niciun alt element care ar putea influența înțelegerea semnului ca referindu-se la un „cocoș". În ceea ce privește „pungile", publicul relevant nu va fi doar publicul țintă, ci și alte persoane care pot vedea în mod accidental semnul, de exemplu, într-un magazin sau atunci când se plimbă. Prin urmare, semnul este **contrar bunelor moravuri**, întrucât va fi perceput ca obscen, șocant și ofensator în unul dintre sensurile sale.*

Ar trebui subliniat faptul că există **industrii specializate și/sau strict legate de activități la care** se pot referi **aceste semne** (de exemplu, industria pornografică, magazinele de produse erotice/site-urile dedicate produselor erotice). Prin urmare, **produsele și/sau serviciile pentru s-a depus cererea joacă un rol important** în evaluarea semnelor din cadrul acestui grup.

În principiu, dacă s-a depus cerere pentru aceste semne în ceea ce privește **produsele și/sau serviciile legate de astfel de industrii**, caracterul ofensator va fi atenuat și, prin urmare, este **mai puțin probabil** ca semnul **să fie considerat contrar astfel cum se prevede la** art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 deoarece cei care ar fi expuși la acesta sunt mai puțin susceptibili de a fi ofensați și/sau șocați de conținutul semnului decât publicul larg.

Nu poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
Fly Me To The Moon	Clasa 10: Jucării erotice	*În pofida faptului că expresia „FLY ME TO THE MOON", în combinație cu elementul figurativ, are o conotație sexuală, care ar putea fi percepută ca obscenă, șocantă și/sau ofensatoare de către publicul larg, semnul nu este considerat ofensator, deoarece produsele pentru care s-a depus cererea („jucării erotice") sunt oferite în mod normal publicului în magazine specializate. Ca atare, este puțin probabil ca consumatorii relevanți să fie ofensați și șocați de o marcă ce conține elemente verbale și/sau figurative cu conotație sexuală. În schimb, aceștia vor considera semnul a fi aluziv doar într-un mod amuzant. Prin urmare, semnul **nu poate ridica obiecții în temeiul** art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008.*

În schimb, dacă s-a depus cerere pentru aceste semne **cu privire la produse și/sau servicii care nu au legătură cu astfel de industrii**, este **mai probabil ca ele să fie considerate contrare astfel cum se prevede la** art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008, deoarece publicul larg va fi expus mărcii și ar fi mai probabil să fie șocat și/sau ofensat de conținutul semnului.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 28: Jucării pentru copii	*Expresia „FLY ME TO THE MOON", în combinație cu elementul figurativ, are o conotație sexuală care ar putea fi percepută ca obscenă, șocantă și ofensatoare de către publicul larg. Întrucât produsele pentru care s-a depus cererea se adresează unui grup vulnerabil (și anume copiilor), semnul este considerat **contrar bunelor moravuri**, deoarece punerea în pericol a bunăstării copiilor este imorală.*

De asemenea, este posibil ca un semn care include obscenitate, sexualitate și aluzii sexuale sau are legătură cu acestea să nu fie considerat contrar astfel cum se prevede la art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 în cazul în care semnul conține **doar o ușoară aluzie sexuală sau este considerat doar amuzant și/sau aluziv și, prin urmare, de prost-gust**. În mod similar, atunci când un semn, deși obscen, **nu transmite niciun mesaj, nicio insultă sau nicio incitare care ar putea fi considerată de natură să cauzeze o ofensă evidentă publicului larg și/sau nu afectează sau nu atacă un anumit grup sau o anumită persoană, ar fi mai puțin probabil ca acesta să fie considerat contrar astfel cum se prevede la** art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008

Nu poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 20: Mobilier baie	*Elementul figurativ al semnului, deși vulgar, prezintă o funcție corporală naturală într-un mod amuzant și nesexualizat; prin urmare, semnul nu este susceptibil de a ofensa. Cel mult, semnul poate fi considerat neplăcut și de prost-gust, dar acest lucru **nu este suficient pentru a fi considerat contrar ordinii publice sau bunelor moravuri**.*
	Clasa 25: Îmbrăcăminte	*Semnul ar fi perceput mai întâi ca o reprezentare foarte stilizată a literei „K". Întrucât publicul țintă al articolelor de îmbrăcăminte prezintă doar un grad mediu de atenție, este puțin probabil ca acesta să se angajeze în eforturi suplimentare de interpretare și în inspecția atentă a semnului. Prin urmare, percepția reprezentării unei poziții sexuale nu va fi imediat evidentă. În plus, copiii expuși la acest semn sunt și mai puțin susceptibili să perceapă orice conținut sexual. Prin urmare, semnul **nu ar fi contrar bunelor moravuri**.*

1.5.6 Semne denigratoare sau jignitoare la adresa unui anumit grup

Acest grup cuprinde, dar nu se limitează la semne în care elementele verbale sau figurative sau combinația acestora atacă și/sau denigrează un anumit grup pe criterii de sex și gen, rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere, handicap, vârstă sau orientare sexuală etc. În special, acesta se referă la semne care constau în sau conțin:

- stereotipuri ofensatoare și
- termeni sau mesaje care incită la ură, prejudecăți, aversiune sau excluderea unui grup ([33]).

([33]) Vezi ca referință în scop informativ: Monitorizarea semnelor și simbolurilor discriminatorii în fotbalul european (rețeaua Fare): https://www.farenet.org/wp-content/uploads/2016/10/Signs-and-Symbols-guide-for-European-football_2016-2.pdf

Semnele denigratoare sau jignitoare la adresa unui anumit grup sunt mai **susceptibile** să fie considerate **contrare numai bunelor moravuri** atunci când semnul și/sau mesajul transmis de acesta ar putea fi perceput de publicul relevant ca fiind **ofensator, degradant și/sau peiorativ pentru un anumit grup de persoane**. În plus, dacă semnul sau mesajul transmis de acesta este înțeles **ca fiind discriminatoriu, rasist ori ca o incitare sau un îndemn la ură și/sau că contravine unui principiu fundamental și/sau unei valori fundamentale a Republicii Moldova**(de exemplu, respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților), este **probabil** ca semnul să fie considerat, **de asemenea, contrar ordinii publice**.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 41: Servicii educative si de instruire	*Semnul include un element figurativ care este un simbol al comunității LGBTIQ+, care este însoțit de elementele verbale „LET'S KEEP THEM STRAIGHT". Având în vedere că termenul „straight" este un termen folosit în argou pentru a desemna persoane heterosexuale, semnul ar putea fi perceput ca transmițând un mesaj de discriminare, homofobie, dispreț, prejudecăți, aversiune, ură și/sau excludere față de un anumit grup, ceea ce contravine cel puțin principiilor și valorilor fundamentale ale Republicii Moldova, și care sunt comune tuturor statelor membre UE, cum ar fi demnitatea umană, incluziunea și nediscriminarea, astfel cum sunt stabilite în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prin urmare, semnul este* ***contrar atât ordinii publice, cât și bunelor moravuri pentru toate produsele și serviciile.***
USELESS OLD MEN	Clasa 43: Cămine de bătrâni	*Semnul transmite un mesaj care ar putea fi perceput ca denigrator, discriminatoriu pe motive de vârstă și ofensator față de bărbații în vârstă, ceea ce este cel puțin contrar principiilor și valorilor fundamentale ale Republicii Moldova, și care sunt comune tuturor statelor membre UE, cum ar fi demnitatea umană, incluziunea și nediscriminarea, astfel cum au fost stabilite în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prin urmare, semnul este* ***contrar atât ordinii publice, cât și bunelor moravuri****.*
WOMAN, YOUR PLACE IS IN THE KITCHEN!	Clasa 41: Servicii educative si de instruire	*Mesajul transmis de semn în contextul serviciilor solicitate este că munca în bucătărie ar trebui să fie singurul țel în viață al femeilor. Acest mesaj este perceput ca degradant pentru femei în general. Prin urmare, semnul este* ***contrar bunelor moravuri****. În plus, mesajul transmis de semn contravine principiilor și valorilor fundamentale ale Republicii Moldova, și care sunt care sunt comune tuturor statelor membre UE, cum ar fi nediscriminarea, incluziunea, justiția, solidaritatea etc. și, în special, egalitatea între femei și bărbați, astfel cum se prevede în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prin urmare, semnul este considerat, de asemenea,* ***contrar ordinii publice****.*

	Clasa 30: Bomboane cu ciocolată	*Semnul înfățișează un rând de oameni de culoare pe o plantație de cacao care urmează un colonialist. Elementele figurative transmit o imagine în care omul alb deține supremația, ceea ce poate contribui la perpetuarea stereotipurilor negative de inferioritate și dependență asociate persoanelor de culoare. Este probabil ca această combinație să șocheze, să creeze disconfort și să aducă atingere valorilor morale nu numai ale grupului denigrat, ci și ale oricărei persoane care întâlnește semnul și care are niveluri normale de sensibilitate și de toleranță. În plus, păstrarea mesajelor privind diferențele rasiale în afara registrelor este o chestiune de ordine publică, deoarece acestea întăresc prejudecățile. Semnul va fi perceput de publicul larg ca transmițând cel puțin un mesaj de discriminare, rasism și prejudecăți față de anumit grup, ceea ce contravine unora dintre principiile și valorile fundamentale ale Republicii Moldova și care sunt comune tuturor statelor membre UE, cum ar fi nediscriminarea, incluziunea, justiția, egalitatea și solidaritatea, astfel cum sunt stabilite în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prin urmare, semnul este* ***contrar atât ordinii publice, cât și bunelor moravuri pentru toate produsele și serviciile****.*
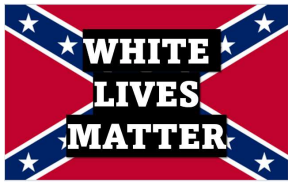	Clasa 25: Îmbrăcăminte	*Mesajul „WHITE LIVES MATTER" este un slogan utilizat de activiștii pentru supremația rasei albe din întreaga lume, care a apărut în 2015 ca răspuns rasist la mișcarea Black Lives Matter ([34]). Împreună cu fundalul format din drapelul Statelor Confederate ale Americii ([35]), acesta poate fi perceput de publicul relevant ca fiind ofensator și denigrator pentru comunitatea de culoare și pentru persoanele implicate în lupta pentru drepturile civile și profită de bine-cunoscuta tragedie din spatele mișcării Black Lives Matter. Prin urmare, semnul este* ***contrar bunelor moravuri****.* *Mesajul consolidat de drapelul confederației este discriminatoriu și rasist. În plus, acesta ar putea fi considerat o incitare sau un apel la ură, care contravine principiilor și valorilor fundamentale ale Republicii Moldova și care sunt care sunt comune tuturor statelor membre UE, cum ar fi nediscriminarea, incluziunea, justiția, egalitatea și solidaritatea, astfel cum sunt stabilite în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prin urmare, semnul este,* ***de asemenea, contrar ordinii publice****.*

([34]) Mișcarea Black Lives Matter este o mișcare socială internațională, formată în Statele Unite în 2013. Aceasta este dedicată combaterii rasismului și a violenței împotriva persoanelor de culoare, în special sub forma brutalității poliției. Denumirea „Black Lives Matter" semnalează condamnarea uciderii pe nedrept a persoanelor de culoare de către poliție și solicitarea ca societatea să aprecieze viețile și umanitatea persoanelor de culoare în aceeași măsură în care prețuiește viețile și umanitatea persoanelor albe.

([35]) În 1860 și 1861, unsprezece state sudice s-au separat de Statele Unite pentru a proteja instituția sclaviei, formând Statele Confederate ale Americii și declanșând războiul civil din SUA. După război, drapelul lor a fost adoptat ca simbol al patrimoniului sudic, reprezentând în același timp sclavia și supremația rasei albe.

 SLAY THE PIGS!	Clasa 25: Uniforme	*Semnul este format dintr-un element figurativ care reprezintă doi porci care poartă un fel de căști de polițist, precum și din cuvintele „SLAY THE PIGS!". Legătura pe care semnul o stabilește între animal și poliție consolidează semnificația termenului „porci" folosit în argou pentru a desemna poliția. Mesajul transmis de semn ar putea fi perceput de publicul larg nu numai ca promovând violența împotriva ofițerilor de poliție, ci și ca denigrator și degradant, nu numai pentru cei care lucrează în domeniul forțelor de securitate și al agențiilor de aplicare a legii, ci și pentru publicul larg care are încredere în activitatea lor, care este necesară pentru a garanta principiile și valorile fundamentale ale Republicii Moldova și care sunt comune tuturor statelor membre UE, cum ar fi statul de drept, libertatea, democrația, drepturile omului etc. Prin urmare, semnul este **contrar bunelor moravuri**.* *În plus, având în vedere că semnul promovează violența și este disprețuitor și lipsit de respect față de o organizație publică, acesta ar putea fi considerat contrar principiilor și valorilor fundamentale ale Republicii Moldova și care sunt comune tuturor statelor membre UE, cum ar fi cel puțin statul de drept, astfel cum este stabilit în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, și, prin urmare, **contrar ordinii publice**.*
	Clasa 36: Servicii financiare	*Acest element figurativ se referă la evrei și este recunoscut și perceput de această comunitate ca fiind un stereotip ofensator, insultător și denigrator. Prin urmare, semnul este **contrar bunelor moravuri**.* *În plus, acest semn ar putea fi perceput ca o insultă antisemită, care contravine principiilor și valorilor Republicii Moldova și UE, precum egalitatea între toți oamenii, astfel cum sunt acestea stabilite în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prin urmare, semnul este considerat **contrar ordinii publice**.*

Nu poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 18: Pungi	*Deși semnul se referă la un anumit grup de persoane, și anume persoanele de culoare, este probabil ca publicul larg, în special grupul-țintă, să nu îl perceapă ca fiind ofensator sau disprețuitor față de grupul la care se referă. Prin urmare, semnul **nu este contrar astfel cum se prevede la*** art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008

1.5.7 Semne care fac referire la/sunt legate de activități infracționale, crime împotriva umanității, regimuri, organizații și mișcări rasiste, totalitare și extremiste

Acest grup cuprinde, fără a se limita la acestea, semne în care elementele verbale sau figurative sau combinația acestora se referă și/sau sunt legate de următoarele acte, precum și de victimele acestora:

- activități ilicite (infracțiuni);

- crime de război, care se referă, printre altele, la încălcări grave ale legilor și obiceiurilor aplicabile în conflictele armate internaționale ([36]) (de exemplu, tratamente inumane, luarea de ostatici, atacarea sau bombardarea, prin orice mijloace, a orașelor, satelor, locuințelor sau clădirilor care nu sunt apărate și care nu sunt obiective militare);
- crime împotriva umanității, care se referă la acte comise în cadrul unui atac generalizat sau sistematic îndreptat împotriva oricărei populații civile, având cunoștință de atac ([37]) (de exemplu, omor, terorism ([38]), exterminare, sclavie, tortură, sclavie sexuală, dispariția forțată a persoanelor, infracțiunea de apartheid și alte acte inumane de natură similară care provoacă în mod intenționat mari suferințe sau vătămări grave corpului sau sănătății mintale sau fizice); sau
- regimuri, organizații și mișcări totalitare și extremiste (de exemplu, mișcări adepte ale ideologiei supremației rasei albe, Ku Klux Klan, mișcări bazate pe ideologia nazistă etc.).

În principiu, **aceste semne pot fi considerate contrare atât ordinii publice, cât și bunelor moravuri**.

Este probabil ca acestea să fie considerate **contrare ordinii publice** ori de câte ori **se referă și/sau sunt legate de acte care contravin normelor, principiilor și valorilor fundamentale pe care se întemeiază Republica Moldova și UE**, în special demnitatea umană, libertatea, integritatea fizică, egalitatea și solidaritatea, respectul pentru persoanele care aparțin minorităților, principiul democrației, statul de drept, astfel cum se reflectă în Constituția Republicii Moldova, Tratatul privind Uniunea Europeană și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, **sau atunci când incită, glorifică, banalizează sau justifică aceste încălcări**. Aceste valori sunt indivizibile și constituie patrimoniul spiritual și moral al întregii Republicii Moldova și UE.

În plus, criminalitatea organizată și celelalte activități enumerate mai sus sunt câteva dintre domeniile criminalității de o gravitate deosebită de dimensiune transfrontalieră..

Este probabil ca aceste semne să fie considerate **contrare bunelor moravuri ori de câte ori sunt percepute ca banalizând astfel de acte și/sau ca transmițând un mesaj deosebit de ofensator față de valorile și normele morale ale societății Republicii Moldova**.

Pentru ca un semn din cadrul acestui grup să fie respins în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 trebuie stabilită o asociere în percepția publicului între sensul semnului și activitatea/organizația infracțională la care face referire. Pot exista cazuri în care **semnificația semnului și/sau a mesajului transmis de acesta este atât de puternică încât înregistrarea poate fi respinsă indiferent de produsele și/sau serviciile vizate de cerere**.

([36]) Articolul 8 din Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale.
([37]) Articolul 7 din Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale.
([38]) Directiva (UE) 2017/541 privind combaterea terorismului; Poziția comună 2001/931/PESC privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului (JO L 344, 28.12.2001, p. 93), actualizată ulterior prin Decizia (PESC) 2017/1426 a Consiliului din 4 august 2017 de actualizare a listei persoanelor, grupurilor și entităților implicate în acte de terorism și cărora li se aplică măsuri restrictive: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D1426&from=EN.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 45: Servicii prestate de gardă de securitate	*Elementul figurativ al semnului reprezintă în mod clar un membru al grupării extremiste de incitare la ură, susținătoare a ideologiei supremației rasei albe, Ku Klux Klan (KKK), din cauza tunicii albe cu glugă utilizate de această grupare. În plus, persoana își mișcă brațul drept într-un mod care se aseamănă cu salutul nazist. Publicul relevant va percepe mesajul transmis de semn ca fiind atât de puternic și în mare măsură asociat cu acte rasiste și infracționale încât nu poate fi considerat în niciun fel nuanțat. Acest mesaj este contrar valorilor indivizibile și universale pe care se întemeiază Republica Moldova și UE, și anume demnitatea umană, libertatea, integritatea fizică, egalitatea și solidaritatea, precum și principiilor democrației și statului de drept proclamate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prin urmare, semnul este **contrar ordinii publice**, chiar dacă gruparea la care face referire sau victimele sale nu se află în Republica Moldova sau în UE. În plus, această reprezentare ar fi percepută ca șocantă și ofensatoare de către publicul relevant și, prin urmare, semnul este, de asemenea, **contrar bunelor moravuri**. Semnul poate ridica obiecții **pentru toate produsele și serviciile**.*
	Clasa 25: Îmbrăcăminte	*Literele „SS” și elementele verbale „RISES AGAIN!”, împreună cu elementul figurativ al unui craniu, se referă în mod clar la Schutzstaffel, respectiv Eșalonul de protecție, o organizație militară majoră sub conducerea lui Adolf Hitler și a Partidului Nazist din Germania, care a fost declarată organizație criminală din cauza implicării sale directe în comiterea de atrocități de război. Publicul relevant va percepe mesajul transmis de semn ca fiind atât de puternic și în mare măsură asociat cu nazismul și cu acte infracționale încât nu poate fi considerat în niciun fel nuanțat. Acest mesaj este contrar valorilor indivizibile și universale pe care se întemeiază Republica Moldova și UE, și anume demnitatea umană, libertatea, integritatea fizică, egalitatea și solidaritatea, precum și principiilor democrației și statului de drept proclamate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prin urmare, semnul este **contrar ordinii publice**. În plus, această reprezentare ar fi percepută ca șocantă și ofensatoare de către publicul relevant și, prin urmare, semnul este, de asemenea, **contrar bunelor moravuri**. Semnul poate ridica obiecții **pentru toate produsele și serviciile**.*

1.5.8 Semne care fac referire la/au legătură cu evenimente tragice bine-cunoscute

Acest grup cuprinde, fără a se limita la acestea, semne în care elementele verbale sau figurative sau combinația acestora includ și/sau sunt legate de:

- evenimente tragice;
- victimele care au rezultat în urma evenimentului tragic;
- consecințele evenimentului tragic.

Atunci când se evaluează un semn care se referă sau are legătură cu un eveniment tragic bine-cunoscut, ar trebui luați în considerare, printre altele, următorii factori pentru a stabili dacă semnul ar trebui să ridice obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008:

- natura evenimentului;
- contextul istoric și național al unei situații date;
- sensibilitatea sau percepția publicului (de exemplu, dacă o parte a publicului relevant percepe semnul ca fiind insultător sau lipsit de respect, chiar dacă nu există nicio asociere cu victimele);
- efectul sau impactul asupra unei comunități (cât de profund a afectat tragedia populația locală – trebuie remarcat faptul că evenimentele tragice pot afecta oamenii de-a lungul mai multor generații, chiar dacă nu există supraviețuitori sau persoane în viață care au fost direct afectate de tragedie);
- timpul scurs între evenimentul tragic și examinarea cazului; de exemplu, dacă a trecut mult timp, este posibil ca publicul relevant să nu coreleze semnul cu tragedia sau, chiar dacă o face, să nu se simtă ofensat (de exemplu, invadarea de către romani a unei țări în urmă cu două mii de ani este puțin probabil să fie ofensatoare pentru cineva, în timp ce evenimentele mai apropiate în timp, cum ar fi Al Doilea Război Mondial sau apartheidul, sunt mult mai susceptibile să fie ofensatoare); și
- dacă cuvântul legat de tragedie a dobândit o semnificație secundară (de exemplu, „Titanic", datorită filmului).

În cazul în care, după luarea în considerare a factorilor menționați anterior, se poate concluziona că un semn care include sau are legătură cu un eveniment tragic bine-cunoscut poate fi perceput ca transmițând un **mesaj ofensator clar, banalizând natura unui eveniment tragic, profitând de evenimentul șocant pentru a atrage consumatorii, sau poate insulta, denigra, degrada și/sau ofensa victimele și publicul larg**, este **probabil** ca semnul să fie considerat **contrar bunelor moravuri**.

Acest tip de semn poate fi considerat, de asemenea, **contrar ordinii publice** dacă acesta și/sau mesajul transmis de acesta **contravine normelor și principiilor fundamentale ale Republicii Moldova și ale UE (de exemplu, demnitatea umană), glorifică, banalizează și/sau justifică această încălcare sau dacă afectează un interes fundamental al Republicii Moldova și al UE**.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
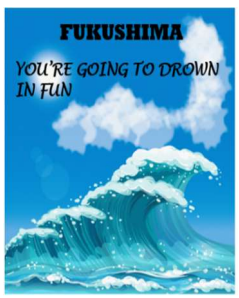	Clasa 41: Organizare de servicii de divertisment	*Semnul face referire în mod clar la tragicul cutremur, tsunami și dezastru nuclear care a avut loc la Fukushima, Japonia, în 2011. Combinarea mesajului „FUKUSHIMA, YOU'RE GOING TO DROWN IN FUN" cu elementele figurative este percepută ca banalizând tragedia și victimele acesteia și este susceptibilă de a ofensa victimele sau persoanele apropiate acestora. În plus, faptul că semnul este solicitat pentru „organizarea serviciilor de divertisment" arată că solicitantul urmărește să obțină avantaje comerciale și să profite de acest eveniment șocant pentru a atrage consumatorii, ceea ce accentuează caracterul ofensator al semnului. Prin urmare, semnul este* ***contrar bunelor moravuri****.*

AUSCHWITZ COCKTAIL	Clasa 33: Băuturi alcoolice	*„Auschwitz" a fost un lagăr de concentrare nazist situat în Polonia ocupată de Germania în timpul celui de Al Doilea Război Mondial. Prin urmare, referirea la „AUSCHWITZ COCKTAIL" în contextul băuturilor alcoolice este percepută ca banalizând tragedia și victimele acesteia. Având în vedere că „băuturile alcoolice" reprezintă o categorie largă și populară de produse legate în principal de divertisment, se poate concluziona că solicitantul pare să dorească să atragă consumatorii profitând de acest eveniment șocant, ceea ce contravine valorilor fundamentale pe care se întemeiază Republica Moldova și UE, și anume demnitatea umană, libertatea, egalitatea și solidaritatea, principiile democrației și statului de drept, astfel cum sunt proclamate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. În aceste condiții, semnul va fi perceput ca fiind ofensator nu numai în raport cu victimele, ci și cu orice persoană cu un nivel normal de sensibilitate și de toleranță. Semnul este, așadar,* ***contrar ordinii publice și bunelor moravuri****.*
	Clasa 37: Servicii de curățenie	*Semnul face referire în mod clar la tragicele atacuri teroriste care au avut loc în Bataclan, la Paris, în 2015. În ceea ce privește „serviciile de curățenie", acesta va fi perceput ca banalizând tragedia și profitând de evenimentul șocant pentru a atrage consumatorii, ceea ce contravine în mod clar valorilor fundamentale pe care se bazează Republica Moldova și UE, și anume demnitatea umană, libertatea, egalitatea și solidaritatea, principiile democrației și statului de drept, astfel cum sunt proclamate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. În aceste condiții, semnul va fi perceput ca fiind ofensator nu numai în raport cu victimele acestor atacuri și rudele lor, ci și cu orice persoană cu un nivel normal de sensibilitate și de toleranță. Prin urmare, semnul este* ***contrar atât ordinii publice, cât și bunelor moravuri****.*

În schimb, dacă semnul, în pofida faptului că se referă la un eveniment tragic bine-cunoscut, **descrie doar o împrejurare într-un mod care nu este de natură să cauzeze ofensă, să banalizeze sau să profite de tragedie**, este **puțin probabil** ca semnul **să fie considerat contrar bunelor moravuri**.

Nu poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 41: Educație	*Combinația dintre mesajul „CHERNOBYL DISASTER EXPERIENCE" și elementul figurativ referitor la „educație" face referire în mod clar la dezastrul nuclear de la Cernobâl din 1986, dar nu va fi perceput ca banalizând sau profitând de acest eveniment șocant pentru a atrage consumatorii. În plus, având în vedere timpul scurs de la tragedie, acesta nu va fi perceput ca fiind ofensator. Prin urmare, semnul nu poate ridica obiecții în temeiul* ***bunelor moravuri****.*

În mod similar, dacă produsele și/sau serviciile vizate de cerere **au ca scop educarea, depășirea**

momentului și/sau sensibilizarea cu privire la tragedie și nu transmit niciun mesaj ofensator, este **mai puțin probabil** ca semnul **să fie refuzat în temeiul bunelor moravuri**.

Nu poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
COVID ARMY	Clasa 42: Investigații științifice	*Semnul legat de serviciile pentru care s-a depus cererea va fi perceput ca un efort de a depăși pandemia de COVID-19 și de a sensibiliza publicul cu privire la aceasta. În plus, acesta nu conține un mesaj ofensator și/sau șocant față de un anumit grup menit să atragă atenția consumatorilor. Prin urmare, semnul **nu poate ridica obiecții în temeiul bunelor moravuri**.*
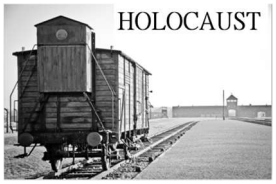	Clasa 41: Muzee	*Elementele figurative ale semnului prezintă în prim-plan vagonul de cale ferată tipic utilizat pentru transportul deținuților și, la distanță, clădirile unei tabere de exterminare, împreună cu elementul verbal „HOLOCAUST". Având în vedere serviciile vizate de cerere, care sunt destinate educării consumatorilor și sensibilizării acestora, semnul are o conotație simbolică și neutră, fără niciun mesaj ofensator sau șocant. Prin urmare, semnul **nu este contrar bunelor moravuri**.*

1.5.9 Semne care includ/au legătură cu personalități istorice, simboluri naționale/ale UE și/sau personalități pentru care există un respect deosebit

Acest grup cuprinde, fără a se limita la acestea, semne în care elementele verbale sau figurative sau combinația acestora includ și/sau sunt legate de:

- figuri istorice;
- figuri considerate simboluri naționale sau ale UE și/sau
- personalități care se bucură de un respect deosebit în Republica Moldova..

În principiu, este probabil ca aceste semne să fie refuzate în temeiul **ordinii publice** și/sau al **bunelor moravuri** dacă se referă la o figură istorică cu conotații negative (de exemplu, Hitler) și **promovează și/sau glorifică în mod clar o astfel de figură, deoarece ar putea afecta sensibilitatea unei părți a societății relevante și/sau ar putea afecta un interes pe care Republica Moldova, în cauză îl consideră fundamental în conformitate cu propriile sisteme de principii și valori (de exemplu, demnitatea umană și principiul democrației)**.

În plus, **utilizarea banală a semnelor cu o conotație foarte pozitivă** (de exemplu, simboluri naționale cu valoare spirituală și politică) **poate fi, de asemenea, percepută ca ofensatoare** în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008 atunci când sensibilitatea publicului cu privire la simbolul respectiv este ridicată ([39]).

([39]) În cauza „ATATURK" (decizia din 17/09/2012, R 2613/2011-2), s-a statuat că utilizarea banală a semnelor cu o conotație foarte pozitivă, precum „ATATURK", poate fi ofensatoare în temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul privind marca UE. „ATATURK" este un simbol național cu valoare spirituală și politică pentru publicul larg de origine turcă din Europa.

Poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
NELSON MANDELA	Clasa 16: Hârtie igienică	*Banalitatea produselor pentru care s-a depus cererea trivializează figura istorică a lui Nelson Mandela, care a primit Premiul Nobel pentru Pace pentru că a pus capăt în mod pașnic regimului apartheid și a pus bazele democrației în Africa de Sud. Semnul este lipsit de respect față de stima ridicată pe care i-o poartă publicul din Republica Moldova și UE. În consecință, semnul ar trebui refuzat în temeiul* ***bunelor moravuri****.*

În schimb, atunci când semnul se referă la o figură istorică percepută ca având „conotații pozitive” (de exemplu, Mahatma Gandhi) și **nu promovează sau glorifică idei ofensatoare care ar putea fi considerate șocante și/sau care nu afectează un interes pe care Republica Moldova, UE și/sau state membre UE** îl consideră fundamental în conformitate cu propriile sisteme de principii și valori, este **puțin probabil** ca semnul să fie refuzat în temeiul acestui articol.

Nu poate ridica obiecții în temeiul art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008		
Semn	**Produse și servicii**	**Motivare**
	Clasa 41: Muzee	*Semnul constă într-o reprezentare a feței lui Mahatma Gandhi, o figură istorică percepută ca având conotații pozitive. Semnul, în combinație cu serviciile pentru care s-a depus cererea, nu promovează și nu glorifică nicio idee ofensatoare care ar putea fi considerată șocantă și nici nu afectează vreun interes fundamental al Republicii Moldova, al UE și/sau al unui stat membru UE. Prin urmare, semnul* ***nu poate ridica obiecții în temeiul*** art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 38/2008

APENDICE
Surse juridice potențial relevante în ceea ce privește libertatea de exprimare